

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор

Департаменту реалізації

гуманітарної політики

Херсонської обласної

державної адміністрації

_____ М.В. Линецький

"__" _____ 2021 р.

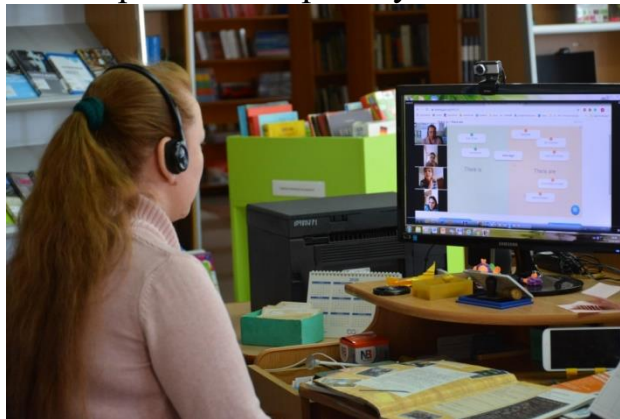
ЗВІТ ПРО РОБОТУ

КЗ «Херсонська обласна універсальна
наукова бібліотека ім. Олесь Гончара»

Херсонської обласної ради
за 2020 рік

I. ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА

У 2020 р. діяльність бібліотеки було спрямовано у напрямку подальшої трансформації у «відкриту сучасну бібліотеку». Книгозбірня позиціонувала себе як креативний простір для освіти, культури, дозвілля, комунікацій та громадської активності, який працює з людьми та для людей. Звичайно, суспільні виклики 2020 року у вигляді всесвітньої пандемії відбилися у всіх сферах людської діяльності, зокрема й бібліотечної. Рік, що минув, вніс свої корективи в роботу – змінив як напрямки, так і форми діяльності. Акцент бібліотечної діяльності змістився в онлайн площину: здійснювались заходи, спрямовані на задоволення потреб користувачів з використанням можливостей віртуального середовища; на підвищення соціальної ролі читання, надання послуг з навчання, застосування мобільних технологій для оперативного обслуговування, використання QR-кодів як дієвого інструменту забезпечення ефективного доступу до інформації, зокрема особливих груп (людей з інвалідністю).

Нові умови діяльності сприяли впровадженню структурних змін: було створено 2 нових підрозділи – відділ електронної бібліотеки та відділ соціокультурної діяльності, що дозволило активізувати роботу бібліотеки у впровадженні нових віртуальних продуктів і сервісів, зокрема створити електронну бібліотеку на бібліотечному веб-сайті; спонукати працівників активніше використовувати в соціокультурній роботі новітні інтернет-технології, створювати інформаційні, освітні та культурні медіа-продукти; надавати актуальні соціальні послуги, в т.ч. онлайн.

Продовжувалась діяльність, направлена на підтримку культурної активності мешканців Херсонщини: створення сприятливих умов для їх культурного саморозвитку; розширення можливостей проведення дозвілля в бібліотеці, сприяння та підтримку культурно-просвітницьких ініціатив користувачів.

Модернізація та інформатизація різних галузей українського суспільства, зокрема реформа освітньої галузі, впровадження відповідних новацій у бібліотеках згідно стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 р. «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України» спонукали книгозбірню акцентувати увагу на наданні освітніх послуг, забезпеченні вільного доступу користувачів до світових знань, сприянні поширенню електронної грамотності. З цією метою низка міні-проектів була об'єднана в єдиний проєкт – «Бібліотечна академія», реалізація якого, зокрема, передбачала організацію системи занять з неформальної освіти користувачів, спрямованої на отримання саме тих

знань та навичок, що можуть бути затребувані протягом життя. Так, з метою реалізації програми діджиталізації та цифрового розвитку області проводилась робота з популяризації публічних соціальних послуг для громади та надання доступу до них через бібліотеку.

У 2020 р. стартував новий проєкт «Держава у смартфоні», в рамках

якого проводились: зустрічі з фахівцями різних установ з метою отримання інформації та практичних навичок користування електронними послугами, надавались консультації та проводились тренінги з оплати комунальних послуг онлайн для відвідувачів (в першу чергу ця діяльність була

направлена на людей поважного віку і сприяла подоланню ними соціальної ізоляції), заняття для викладачів шкіл міста за проєктом «Дія. Цифрова освіта» тощо.

Особливої актуальності набув такий напрямок роботи як навчання комп'ютерної грамоти і пошуку інформації в Інтернет для людей з інвалідністю.

Бібліотека не залишилась осторонь діяльності з надання допомоги безробітним та внутрішньо переміщеним особам: подальша співпраця з Херсонським міським центром зайнятості в рамках спільного проєкту «Шлях до успіху» не лише продовжувалась, а й активізувалась. Для цієї категорії користувачів було розроблено і проведено ряд семінарів, спрямованих на вирішення питання працевлаштування людей з інвалідністю.

Значна увага приділялась питанню соціальної реабілітації людей з особливими потребами, направленої на найбільш повну компенсацію обмежень життєдіяльності з метою відновлення соціального статусу людини, зміни психологічного відношення до життя. Центр для користувачів з особливими потребами фактично перетворився в інклюзивну платформу для спілкування та самореалізації користувачів з особливими потребами, а також у майданчик, де відсутня сегрегація та відокремлення за ознаками інвалідності, зі зберіганням пріоритетів обслуговування читачів з обмеженнями зору.

Впровадження прогресивних методів роботи, зокрема арт-терапії та анімалотерапії сприяє покращенню психоемоційного стану особливих відвідувачів Центру, дозволяє їм опановувати нові творчі навички.

Розуміння депутатами важливості цього напрямку роботи книгозбірні дозволило у 2020 році вдруге провести *Тиждень креативної терапії «У гармонії з собою»*. Завдяки грантовій підтримці Херсонської обласної ради стало можливим проведення серії майстер-класів за участі фахівців, в основі яких лежать різноманітні методики креативної терапії. Крім того, в рамках цієї програми освітяни, бібліотекарі, медики, а також усі бажаючі, разом зі справжніми експертами в галузі арт-терапії змогли обговорити актуальні проблеми розвитку креативної терапії на Херсонщині під час засідання круглого столу «Креативна терапія: перспективи розвитку».

Яскравим прикладом реалізації творчих ідей та соціальної адаптації людей з інвалідністю став перший в Україні інклюзивний театр при бібліотеці «Звичайна роль – особливий актор». У 2020 р. інклюзивна театральна труппа взяла участь у I Міжнародному відкритому багатожанровому фестивалі-конкурсі мистецтв «Лиманські зорі», який проходив в онлайн-форматі, де отримала Гран-Прі, а також у Міжнародному фестивалі талантів «EuroStar - 2020» (м. Бремен, Німеччина) у дистанційному форматі. Експерти світового масштабу гідно оцінили таланти та наполегливу роботу акторів інклюзивного театру, присудивши трупі почесне друге місце у номінації «Театральне мистецтво» в категорії «Початківці». Продовжував розвиватися і ляльковий театр. Талановиті особливі актори звернули увагу громадськості на актуальні екологічні проблеми, створивши нову лялькову інклюзивну екологічну виставу «Лісова пісня на новий лад» за мотивами відомого твору Лесі Українки та отримали почесний диплом учасника II етапу Всеукраїнського конкурсу колективів екологічної просвіти «Земля – наш спільний дім».

Регулярні сеанси каністерапії в рамках проєкту «*Читаймо разом з Кіміко*» проводились і в період карантину в онлайн-форматі, що стало новим досвідом роботи.

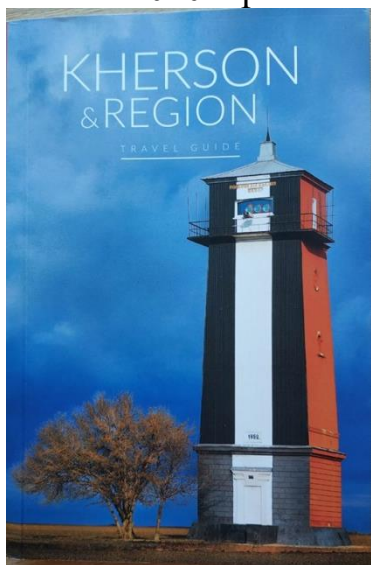
Значна увага приділялась вирішенню проблеми організації бібліотечного простору: організовувались зони вільного/індивідуального читання та зони спілкування для відвідувачів з

відкритим простором і відокремленими місцями для відпочинку та роботи.

У маркетинговій діяльності особлива увага приділялась підвищенню якості та оперативності надання додаткових бібліотечних і сервісних послуг. Задля популяризації бібліотечних ресурсів та підвищення іміджу бібліотеки серед громадськості проводились PR-заходи, в т. ч. за межами

бібліотеки, екскурсії та бібліотечні акції; різні промоції, спрямовані на просування бібліотеки та бібліотечних послуг.

У 2020 р. Гончарівка потрапила на сторінки міжнародного

туристичного путівника «Kherson&Region» від масштабного проєкту «Made in Ukraine» у розділ «Have Fun: Museums, Galleries and Exhibitions, Theaters, Clubs», а також взяла участь у Міжнародному творчому проєкті Герта Веймера «Бібліотеки як сади» (працівники бібліотеки записали аудіофайл зі сторінками з роману О. Гончара «Таврія» та спогадами про сад і читання улюбленої книги), результатом проєкту має стати глобальна інтерактивна карта зі звукозаписами історій про улюблені

місця прогулянок людей, в яких вони не могли бути під час карантину, пішохідним додатком для громадських садів по всьому світу та кураторськими аудіо-прогулянками.

Крім того, бібліотека брала участь у міжнародних проєктах («Художньо-урбаністичний форум “Херсонський модернізм: назад у

майбутнє» та «Крейдовий арт») та міських акціях: фотовиставці від херсонських фотохудожників до Дня Незалежності України, комплексі заходів до Дня міста, популяризувала бібліотеку серед організаторів Гоголь-фесту. Залученню користувачів до бібліотеки, інформуванню їх щодо бібліотечних ресурсів та послуг сприяв проєкт «Бібліотека під хмарами-2020», який передбачав комплекс активностей Гончарівки open-air з метою реклами та PR. Протягом червня-жовтня бібліотекарі виходили на вулиці міста і спілкувались з людьми з різних соціальних та вікових груп, розповідаючи про бібліотечні ресурси та сервіси, запрошуючи на заходи до

бібліотеки. В результаті майже 250 осіб зацікавилися бібліотекою, 35 в перший же день стали її користувачами.

Вагомим додатком до рекламно-іміджевої діяльності бібліотеки стало виготовлення та розміщення рекламно-інформаційного бібліотечного білборду на центральній пішохідній вулиці міста за спонсорські кошти.

Активізувалась діяльність бібліотеки у соціальних мережах, про що свідчить збільшення кількості людей, що підписані на соціальні сторінки бібліотеки в Інтернет (Facebook, Instagram).

Одним з основних завдань книгозбірні залишалась активна спів-праця з українськими та регіональними видавництвами, пошук меценатів для формування бібліотечного фонду.

Розвиток ефективних, в т.ч. наукових, комунікацій був серед пріоритетних напрямків роботи книгозбірні з метою досягнення стратегічних результатів діяльності, розвитку партнерства з місцевими спільнотами та громадськими організаціями, науковими та освітніми закладами, органами влади та місцевого самоврядування, міжнародними установами та фондами.

Завданням науково-методичної діяльності було спрямування розвитку публічних бібліотек на підвищення ефективності бібліотечної роботи та забезпечення адекватного реагування на зміни в соціально-економічному та культурному середовищі; а також виявлення найбільш запитуваних та ефективних форм методичної роботи.

Протягом року застосовувались різноманітні інструменти і методи адвокації з метою досягнення загальних цілей сталого розвитку бібліотеки, отримання нею підтримки, розуміння, сприяння вирішенню існуючих проблем від представників влади і депутатського корпусу. Одним з

таких заходів була організація проведення на базі бібліотеки круглих столів, конференцій та засідань за участі голови Херсонської ОДА Гусева Ю.В., голів департаментів Херсонської ОДА та голів ТГ, під час яких вони знайомились з діяльністю бібліотеки, її ресурсами та послугами, що сприяло підвищенню значення бібліотеки в органах влади, лобіюванню її інтересів, зокрема отриманню фінансової підтримки.

Робота бібліотеки була високо оцінена місцевою владою. У 2020 р. вона була відзначена Почесною грамотою Херсонської обласної ради, а її керівник – Надія Коротун – нагороджена орденом княгині Ольги 1 ступеня за значний особистий внесок у розвиток національної культури і мистецтва, вагомі творчі здобутки та високу професійну майстерність.

II. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ

2.1. Обслуговування користувачів

№	Показники роботи	Виконано в 2019 р.	План на 2020 р.	Виконано в 2020 р.
1	<i>Кількість користувачів</i>			
1.1	Кількість користувачів за єдиним реєстраційним обліком	12 680	12 680	12 630
1.2	Кількість обслужених користувачів, в т. ч.:	41 658	40 350	36 776
	- абонентів МБА	42	80	73
	- обслужених через нестационарні форми обслуговування	2 900	1 450	3 019
	Кількість користувачів, які скористались доступом до мережі Інтернет	12 094	-	8 155
2	<i>Загальна кількість відвідувань бібліотеки та її віртуальних ресурсів, в т. ч.:</i>	880 867	809 000	793 978
2.1	Кількість відвідувань бібліотеки читачами, в т. ч.:	172 062	155 500	118 200
	- звернень абонентів МБА	37	300	73
	- відвідувань масових заходів, в т. ч.:	56 529	32 000	24 919
	- відвідувань заходів за межами бібліотеки	6 066	600	3 035
	- відвідувань заходів, проведених онлайн	-	-	1 271
2.2	Кількість звернень на віртуальні ресурси бібліотеки:	708 805	653 500	675 778
	- кількість звернень на веб-сайт бібліотеки	487 744	430 000	442 324
	- кількість звернень на	17 164	20 000	14 736

	<i>веб-сайт ЦЕІ</i>			
	- кількість звернень на веб-портал "Арткавун"	201 759	200 000	112 349
	- кількість звернень на веб-сайт ВДМН	3 053	3 500	106 369
	- кількість постів у соціальних мережах	-	-	3 109
	- охоплення аудиторії соціальних мереж (осіб)			895766
3	Кількість виданих документів, в т. ч.:	751 046	724 500	709 728
	- абонентам МБА	74	420	210
	- виданих через нестационарні форми обслуговування	10 721	4 000	17 859
4	Відносні показники обслуговування читачів (у розрахунку на обслуженого користувача)			
	- відвідуваність	4,1	4,0	3,2
	- читаність	18,0	17,9	19,3
	- обертаність	0,8	0,8	0,7

2.2. Культурно-просвітницька та дозвілєва діяльність

Форми роботи	Виконано в 2019 р.	План на 2020 р.	Виконано в 2020 р.
Книжкові виставки та перегляди	179	188	181
Книжкові виставки: в т. ч.	172	166	158
1) виставки нових надходжень	67	64	59
2) тематичні виставки: в т. ч.:	105	102	99
– виставка-персоналія	4	4	6
– виставка-портрет	20	13	9
– виставка-інсталяція	3	1	7
– виставка-порада	6	4	1
– виставка-екскурс	2	1	1
– озвучена виставка	2	3	2
– виставка-рейтинг	1	1	1
– виставка-рекомендація	1	2	1
– виставка-натхнення		-	1
– віртуальна виставка	1	2	2

Форми роботи	Виконано в 2019 р.	План на 2020 р.	Виконано в 2020 р.
Виставки-календарі	8	5	7
Тематичні перегляди, в т.ч.:	7	22	23
– виїзні	-	-	7
Кількість масових заходів, в т. ч.:	815	188	647
- виїзні	99	40	178
- онлайн	-	-	85
Соціокультурні заходи, в т. ч.:	725	171	627
Прем'єри книг	11	4	9
Презентації виставок, в т. ч.:	45	29	38
– книжково-ілюстративних	5	-	10
– художніх	29	21	22
– фото	9	5	4
– творчості читачів	2	3	2
Тематичні вечори, в т. ч.:	33	30	34
– літературно-мистецький вечір	3	7	1
– літературний вечір	4	4	4
– вечір поезії	2	3	4
– вечір-портрет	2	5	7
– мистецький вечір	2	2	1
– вечір пам'яті	4	3	5
– вечір-реквієм	1	2	2
– творчий вечір	1	-	3
– арт-зустріч		-	1
– ювілейний вечір		-	2
– літературне дежавю		-	3
– гурман-вечір		-	1
Фестиваль, в т. ч.:	4	5	3
Таврійський тиждень мистецтв/Забалка	1	1	1
Он-лайн фестиваль «#Хата-Фест»	-	-	1
Історичний науково-популярний фестиваль «Legio Historica. Херсон»	1	1	1
Науково-практична конференція, в т. ч. онлайн	2	3	2
Круглий стіл	2	-	2
Свято, в т. ч.	2	4	2
- свято бібліотеки	1	1	1
- урочистий вечір	1	1	1

Форми роботи	Виконано в 2019 р.	План на 2020 р.	Виконано в 2020 р.
<i>Тиждень креативної терапії</i>	1	-	1
<i>Усний журнал</i>	1	1	1
<i>Зустріч у форматі "Жива книга"</i>	1	1	1
<i>Екозустріч</i>	10	2	5
<i>Кінозустріч</i>	4	2	2
<i>Година мужності</i>	2	1	1
<i>Дискусія</i>	1	2	3
<i>Година краєзнавства</i>	2	2	3
<i>Патріотична година</i>	1	2	1
<i>Година толерантності</i>	1	5	1
<i>Година екологічних знань</i>	1	2	2
<i>Книгознавча година</i>	9	3	5
<i>Пізнавальна година</i>	2	-	3
<i>Історична лекція</i>	-	-	1
Ігрові заходи, в т. ч.:	60	20	31
- інтелектуальна гра (ділова, мовна тощо)	4	1	13
- квест	8	5	3
- онлайн квест	-	-	1
- гра-подорож	2	1	2
- екологічна гра	2	2	4
- брейн-ринг	1	2	1
- гра-вікторина	3	-	3
- ярмарок	-	-	4
<i>Народознавчий урок</i>	14	-	1
<i>Бібліовечірка</i>	2	5	1
Пізнавально-розважальна програма, в т. ч.:	115	46	24
– новорічні ранки для дітей	25	6	6
– заходи за програмою «Літо з бібліотекою»	91	40	18
<i>Літературно-мистецький салон</i>	1	4	1
<i>Арт-зустріч (в рамках проєкту «Самоцвіти України»)</i>	1	1	6
<i>Арт-зустріч (в рамках проєкту «Гордість Херсонщини»)</i>			6
<i>Арт-лабораторія «Українська хата – талантами багата»</i>	20	9	11

Форми роботи	Виконано в 2019 р.	План на 2020 р.	Виконано в 2020 р.
<i>Екодесант</i>	1	1	5
<i>Екопiкник</i>			2
<i>Тренiнг з тайм-менеджменту «Мої 24 години»</i>	34	34	56
<i>Зустрічі в рамках проєкту «Бібліотека-лікарня: простір здоров'я громади»</i>	-	6	6
<i>Майстер-клас</i>	134	24	111
<i>Лекція з академічної доброчесності</i>	1	-	2
<i>Лекція-практикум з українського правопису</i>	1	-	18
<i>Конкурс (відео, мовний, літературний, презентацій тощо)</i>	1	2	1
<i>Віртуальна мандрівка</i>	2	2	2
<i>Онлайн вікторина</i>	1	-	3
<i>Екскурсія до «Гончарівської вітальні»</i>	12	-	23
<i>Екскурсії до «Музею книги»</i>	59	-	40
<i>Тематична краєзнавча екскурсія за проєктом «Міфи та бувальщини міста “Річкової зірки”», в т. ч.:</i>	34	16	16
<i>Краєзнавча екскурсія містом</i>	11	4	12
<i>Клуби за інтересами</i>	18	20	17
<i>Кількість засідань клубів</i>	342	430	281
<i>Рекламні заходи: акції, вуличні дійства, флешмоби та ін.</i>	6	1	11
<i>Тематичні радіопередачі</i>	17	-	18
<i>Тематичні телепередачі</i>	-	-	25
<i>Тематичні відеоролики</i>	-	-	21

2.3. Формування, організація та збереження документних ресурсів

№	Процеси роботи	Вик. в 2019 р.	План на 2020 р.	Вик. в 2020 р.
1	<i>Надходження видань в бібліотеку,</i>	6 815	9 000	4 311
	в т.ч.:			
	– періодичних	2 960	3 200	2 076
	– на електронних носіях	32	450	6

№	Процеси роботи	Вик. в 2019 р.	План на 2020 р.	Вик. в 2020 р.
2	Вибуття видань , в т. ч.: – періодичних – на електронних носіях	14 028 692 11	7 250 1700 -	4 971 458 3
3	Обмін та перерозподіл документів	87 867	40 600	24 377
	– приймання документів до ОФ	51 314	20 600	14 958
	– передача документів до бібліотек області	36 553	20 000	9 419
4	Організація фонду			
	– розстановка фонду (пр.)	822 635	400 000	639 628
	– перевірка на правильність розстановки фонду (пр.)	212 088	200 000	192 650
	– переміщення фонду (пр.)	131 550	30 000	46 846
	– перегляд видань з метою відбору (пр.)	20 000	20 000	20 000
5	Збереження фонду			
	Всього, в т. ч. :	1 020	1 295	739
5.1	оправа видань, в т. ч.:	-	220	-
	– періодичних	-	220	-
5.2	повна реставрація рідкісних книг і документів	-	1 частк. (40 арк.)	5 частк. (25 арк.)
5.3	часткова реставрація дореволюційних видань	76	100	59
5.4	ремонт видань, в т. ч.:	944	975	680
	– ремонт цінних видань	366	450	402
	– дрібний ремонт видань	578	525	278
5.5	Створення страхових копій рідкісних видань шляхом переносу на електронні носії інформації (CD-ROM)	41 док. (15 349 арк./ск.)	11 док. (4 861 арк./ск.)	246 док. (26 466 арк./ск.)
5.6	Звірка фонду з інвентарними книгами	43 572	9 000	82 209
5.7	Інвентаризація документів	31 972	43 138	52 749
5.8	Вибіркова інвентаризація видань	7 430	500	1902

2.4. Бібліотечна обробка документів. Організація каталогів і картотек

№	Показники роботи	Вик. в 2019 р.	План на 2020 р.	Вик. в 2020 р.
1	Систематизація документів, в т. ч.:	26 910	24 840	22 415
	- статей	22 312	18 860	17 083

№	Показники роботи	Вик. в 2019 р.	План на 2020 р.	Вик. в 2020 р.
2	Предметизування документів	10 745	13 000	5 891
3	Складання бібліографічного опису, в т. ч.:	36 540	36 960	31 209
	- нових надходжень, в т. ч.:	5 730	5 000	2 436
	• документів іноземними мовами	545	100	140
	• дореволюційних видань	344	500	169
	• на видання, які відсутні в ЕК, в т. ч.:	2 798	2 000	5 530
	✓ періодичних видань (назв)	91 20 032 (номерів)	350	339 6969 (номерів)
	✓ нот (пр.)	2 098	1 700	1 204
	- складання аналітичних БЗ, в т. ч.:	27 668	29 110	22 733
	• статей	27 464	28 660	22 712
	• нот	204	400	21
4	Організація і ведення карткових каталогів і картотек			
	– включення карток у ДБА:	20 350	25 240	22 902
	• каталоги	16 140	17 700	15 252
	• картотеки	4 210	-	904
	– вилучення карток з ДБА:	19 583	47 900	38 843
	• каталоги	14 533	15 000	21 471
	• картотеки	5 050	5 000	4 100
5	Бібліотечна обробка документів	8 872	7 500	2 605
6	Редагування ДБА бібліотеки	20 638	21 000	21 185

2.4.1. Формування електронних ресурсів та електронних баз даних

№	Показники роботи	Вик. в 2019 р.	План на 2020 р.	Вик. в 2020 р.
1	Введення бібліографічного опису документів до електронних БД, в т. ч.:	48 997	27 950	33 856
1.1.	- БД «Book» електронного каталогу, в т. ч.:	11 699	7 500	3 282
	• дореволюційних видань	344	500	169
1.2.	- БД «Magazine» електронного каталогу	27 143	28 660	17 104
1.4.	- БД відділу абонементу	2 139	1 700	1 991

№	Показники роботи	Вик. в 2019 р.	План на 2020 р.	Вик. в 2020 р.
1.5.	- БД відділу документів з медичних наук (книжкові видання)	2 043	-	4 850
1.6.	- БД відділу документів з медичних наук (статті з періодичних видань)	5 973	-	6 629
2	<i>Ретро введення бібліографічного опису документів до БД «Komplektator» електронного каталогу:</i>	22 130	24 700	8 173
	- періодичні видання (кількість номерів)	20 032	3 000	6 969
	- нотні видання	2 098	1 700	1 204
3	<i>Вилучення записів з електронного каталогу, в т. ч.:</i>	9 104	9 600	5 400
	- БД «Book»	6 178	12 000	5 400
	- БД відділу абонементів	2 926	3 000	-
4	<i>Редагування описів документів:</i>			
4.1.	Повне редагування БЗ видань в БД електронного каталогу «Book»	14 510	12 000	14 462
	Редагування описів видань в БД «Magazine»	771	400	162
4.2.	Редагування окремих полів (відмітка про інвентаризацію документа, місце зберігання тощо) в описах документів БД «Book» електронного каталогу	2 840	6 000	1 000
4.3.	Поточне корегування бібліографічних описів, в т. ч.:	71 195	24 200	59 441
	- книжкових видань	14 715	10 000	8 637
	- статей	56 480	14 200	50 941

2.5. Науково-методична діяльність

№	Показники роботи	Вик. в 2019 р.	План на 2020 р.	Вик. в 2020 р.
1	Організаційно-методичні заходи, в т. ч.:			
	- наради	1	1	1
	- виїзна сесія директорів бібліотек	-	1	-
	- обласний форум	1	1	-
	- веб-заходи (вебінари)	4	7	5
	- тренінги	13	8	-

	- дні фахівця	1	1	-
	- консультування бібліотек області	686	50	393
2	Відрядження Всього, в т. ч.: - в бібліотеки області - за межі області	15 2 13	4 1	- - -
3	Видавнича діяльність - всього видань - назв, в т. ч.: - <i>методичних посібників</i> - <i>матеріалів з досвіду роботи</i> - <i>довідкових</i>	2 2 1 - 1	3 3 1 1 1	3 2 2 - 1

2.6. Редакційно-видавнича діяльність

№ п/п	Показники роботи	Вик. в 2019 р.	План на 2020 р.	Вик. в 2020 р.
1.	Редагування бібліографічних, інформаційних та методичних матеріалів;			
	- назв	18	20	27
	- випусків	24	26	30
	в т. ч. - матеріалів з досвіду роботи	1	2	1
	- методичних посібників	1	2	2
	- бібліографічних посібників	15	20	19
	- довідкових видань	1	1	1
	- літературно-художніх	2	-	1
	- рекламно-інформаційних	4	1	6
2.	Загальний обсяг (друк. аркушів)	56,3	-	59,9
3.	Загальний тираж	754	606	1725
4.	Комп'ютерний набір			
	- видань	24	26	30
	- обкладинок	18	20	27
5.	Редакційна робота з матеріалами та їх публікація на веб-сайті	1 058	744	996
	- анонси	192	150	206
	- новини	866	590	790
6.	Верстка книг	18 видань (997с.)	10 видань (1 562 с.)	6 видань (523 с.)

		(формат А4) 12 видань (1422 с.) (формат книжковий)	(формат А4) 10 (700 с.) (формат книжковий)	формат А4) 8 видань (834 с.) (формат книжковий)
7.	Дизайн та художнє оформлення			
	- видань	12	18	9
	- книжкових виставок	127	100	79
	- інших матеріалів	254	60	271

ІІІ. ВИРОБНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Обслуговування користувачів

У 2020 році книгозбірня продовжувала працювати в напрямку забезпечення високого рівня обслуговування користувачів, створення доброзичливої атмосфери, облаштування нових комфортних місць для роботи та спілкування користувачів, удосконалення сервісних послуг з метою організації гостинного та інклюзивного бібліотечного простору.

Для забезпечення більш високого ступеню комфортності в бібліотеці було зроблено ремонт у відділі краєзнавства із заміною віконних блоків, що сприяло збереженню тепла та затишку для відвідувачів відділу, санітарного вузла на цокольному поверсі книгозбірні із врахуванням

потреб людей з інвалідністю; а також обладнані додаткові комфортні куточки для відпочинку та роботи користувачів, частково оновлено комп'ютерний парк, встановлено комп'ютери для користувачів у відділі мистецтв і відділі краєзнавства.

Забезпечувались умови для відпочинку і творчого розвитку відвідувачів: протягом року в бібліотеці працювали 17 клубів та об'єднань читачів за інтересами, систематично проводились майстер-класи, екскурсії, соціокультурні заходи, тренінги тощо. Звісно, карантинні обмеження щодо відвідування бібліотеки внесли свої корективи, що спонукало працівників перевести проведення деяких заходів та клубних засідань у дистанційну площину.

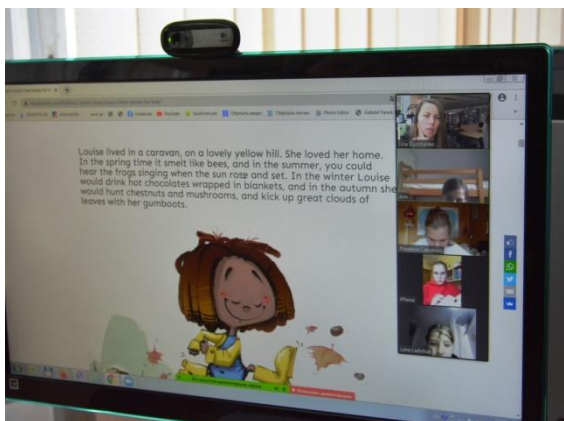
Бібліотечний сервісний центр через пандемію коронавірусу Covid-19, фактично працював менше ніж півроку. За цей період користу-вачами бібліотеки стали 81 чоловік, для яких проведено 13 масових заходів, кількість відвідувань склала – 1005, кількість книговидачі – 3259 пр.

Продовжувалось обслуговування користувачів за межами бібліотеки, зокрема і завдяки проєкту «Виїзний абонемент», в рамках якого протягом року було обслуговано 3019 користувачів, яким видано 17859 пр. документів. (Див. таблицю №2.1. «Обслуговування користувачів»).

Через пандемію коронавірусу та зменшення часу роботи бібліотеки основні планові показники роботи бібліотеки не були виконані. «Кількість обслужених користувачів» – склала 91,14%, «Кількість книговидач» – на 103,7%, «Кількість відвідувань» – на 76,01%.

В той же час кількість користувачів за єдиною реєстрацією зменшилась всього на 50 осіб. Збереження кількості користувачів за єдиною реєстрацією практично на рівні минулого року стало можливим завдяки активізації роботи з обслуговування користувачів через нестационарні форми, надання послуг онлайн («Віртуальна довідкова служба», сервіс МБА, курси англійської, проведення засідань клубів та заходів із застосуванням комунікаційних платформ «Zoom», «Skype» та ін.), надання доступу до оцифрованих видань з фонду бібліотеки через «Електронну бібліотеку», запровадження послуги з реєстрації користувачів у віддаленому режимі (цією послугою скористались 286 чоловік), сервісу продовження

терміну користування книгами, взятими на абонемент та запису до бібліотеки у дистанційному режимі через віртуальний кабінет користувача.

Слід відзначити, що значне зменшення (майже вдвічі) відбулось серед учнів коледжів та школярів і не лише у відсотковому значенні, а й в абсолютних цифрах (2019 рік – 4945 (38,9%), 2020 рік – 2781 (22,02%)). Натомість, незважаючи на пандемію, другий рік поспіль збільшується кількість спеціалістів (в першу чергу за рахунок медичних працівників і вчителів, які більш активно відвідували книгозбірню, в т. ч. для участі у Днях спеціаліста, Днях інформації, курсах і тренінгах). Порівняно з 2019 роком кількість спеціалістів збільшилась на 1635 осіб і склала 60,3% (2019 – 47,17%, 2018 р. 39,68%, 2017 р. – 41,4%). Серед фахівців відсоток спеціалістів гуманітарного профілю як завжди вище, ніж спеціалістів технічного та сільськогосподарського профілю. Ця категорія складає 38,77% від загальної кількості спеціалістів (технічного і сільськогосподарського профілю разом – 19,4%).

Відповідно змінився освітній склад користувачів бібліотеки: кількість користувачів з вищою гуманітарною та вищою технічною освітою збільшилась, порівняно з 2019 р., як у процентному відношенні (2020 – 46,35%, 2019 р. – 36,1%, 2018 – 29,6%), так і в абсолютних цифрах (на 1280 користувачів). (Див.: додаток №2 «Кількість і склад користувачів за єдиним реєстраційним обліком»).

Аналіз складу користувачів за віком свідчить про те, що більшість – це люди віком від 18 років (64,02% від загальної кількості читачів). Кількість користувачів віком від 15 до 17 років складає 19,75 %. (Див.: додаток №2 «Кількість і склад користувачів за єдиним реєстраційним обліком»).

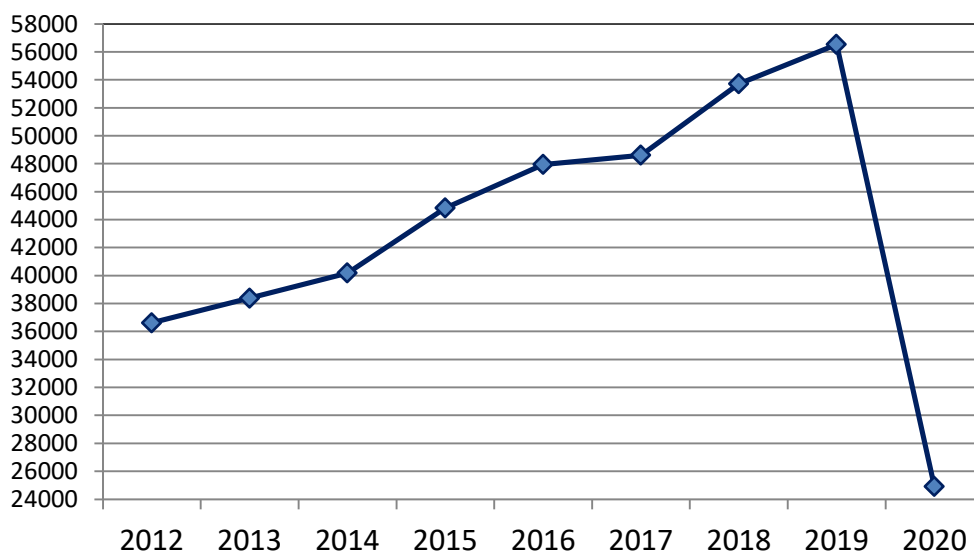
Загалом за віковою ознакою найбільшою категорією користувачів бібліотеки залишаються люди віком від 22 до 59 років – 39,7%; майже на 3% збільшилась і кількість користувачів похилого віку (понад 60 років). Натомість кількість користувачів віком до 18 років (учні і школярі) зменшилась на 6,25%.

Збільшилась кількість користувачів, обслужених через нестационарні форми обслуговування.

Із загальної кількості користувачів бібліотеки 83,2% складають мешканці міста, 16,8% – мешканці області, які безпосередньо відвідували книгозбірню.

Протягом 5 років показник відвідувань бібліотеки, в т.ч. відвідувань масових заходів, організованих бібліотекою, постійно зростав, але у 2020 р. він зменшився, порівняно з 2019 р. на 31,3%. Слід відзначити, що показник відвідування соціокультурних заходів, порівняно з 2019 роком, зменшився більше ніж вдвічі, що обумовлено зменшенням кількості заходів у зв'язку з тимчасовим припиненням діяльності закладів освіти і культури на період карантину та переведення студентської та учнівської молоді на дистанційне навчання, а також обмеження кількості учасників масових заходів. Бібліотека докладала зусиль до розширення діяльності за рахунок проведення виїзних заходів та заходів в режимі онлайн, що дозволило залучити нових користувачів і сприяло виконанню основних планових показників роботи. Кількість проведених соціокультурних заходів у 2020 р. склала 263, а цифра їх відвідувань – 4306. (Див. таблицю: 2.1. «Обслуговування користувачів»). Аналіз відвідувань книгозбірні свідчить про те, що найбільш активними, як і попереднього року, були спеціалісти.

Динаміка відвідувань масових заходів по роках

Показник книговидачі також дещо зменшився і склав 97,96% від плану. Найбільшим попитом читачів за галузевою ознакою у 2020 р. користувались видання суспільного характеру (документи з питань історії, економіки, психології, філософії тощо) – 26,29% від загального обсягу

книговидачі (2019 – 26,65%, 2018 р. – 33,1% , 2017 р. – 31,9%, 2016 р. – 34,1%), трохи збільшилась кількість видачі документів з питань освіти та художньої літератури, видача документів з інших галузей знань дещо зменшилась, але у відсотковому співвідношенні залишилась практично на тому ж рівні.

За видовою ознакою найбільшим попитом, як і раніше, користувались періодичні видання – 51,12%. На другому місті – книги – 48,4%. Видача електронних та аудіовізуальних видань складає менше 1%.

Державна політика книговидання та поповнення фондів бібліотек українською книгою позначилась на показнику

книговидачі. Кількість україномовних видань, виданих користувачам, протягом кількох років переважає кількість виданих користувачам видань російською мовою. У 2019 р. кількість виданих документів українською мовою склала – 78,78% від загальної книговидачі (2019 – 75,79% , 2018 р. – 69,5%), російською – 15,59% (2019 – 18,26%, 2018 р. – 24,5%), що пов'язано як зі збільшенням кількості нових надходжень українською мовою, так і зі збільшенням інтересу користувачів до сучасної української літератури і нових видань з питань світової історії та історії України. (Див.: додаток №3 «Видача документів за галузями знань, мовами та видами»).

Відносні показники обслуговування користувачів змінились (Див. табл.: 2.1. «Обслуговування користувачів»): значно зменшився показник відвідуваності з 4,1 у 2019р. до 3,2 – у 2020р. та обертаності фонду з 0,8 у 2019 р. до 0,7 у 2020 р. Натомість показник читаності збільшився з 18 – 2019 р. до 19,3 – 2020 рік, але він все одно менше загально прийнятої норми (21-24), що свідчить як про недостатнє комплектування бібліотеки новими виданнями, так і, можливо, недостатню рекламу фонду, а також пов'язано з тим, що значна кількість людей відвідує книгозбірню з метою дозвілля та відвідування різноманітних курсів і тренінгів.

3.1.2. Соціокультурна діяльність

2020 рік став викликом для соціокультурної діяльності книгозбірні: відбулась трансформація основних напрямків діяльності та освоєння нових форм роботи з користувачами у дистанційному режимі. В умовах карантину

книгозбірня розширила свою присутність у віртуальному просторі, а саме: проводила заходи з використанням онлайн-платформ «Zoom», «Skype» і «Google meet», створювала інформаційні та рекламні матеріали, в т.ч. з метою популяризації читання, як текстові, так і відео.

Проте, основною константою нашої соціокультурної діяльності залишалась реалізація системи заходів направлених на підтримку культурної активності мешканців Херсонщини: створення сприятливих умов для їх культурного саморозвитку; розвиток рекреаційного та реабілітаційного потенціалу бібліотеки, зокрема можливостей бібліо- та арт-терапії; розширення можливостей проведення дозвілля в бібліотеці, підтримку культурно-просвітницьких ініціатив користувачів; сприяння формуванню національної самосвідомості та європейських цінностей; доступ до інтелектуального, наукового, культурного надбання народу України, підтримку державної мови та збереження культурної спадщини.

Одним із провідних завдань залишалось проведення заходів патріотичного спрямування та популяризація національної культурної спадщини з метою формування у молоді стійкого інтересу до національної історії та культури, сприяння консолідації української нації. Продовжувалась реалізація загальнобібліотечного проєкту *«Моя Україна - у серці єдина»*, в рамках якого, зокрема, продовжувала роботу арт-лабораторія *«Українська хата – талантами багата»*, впроваджувались

міні-проєкти *«Герої сучасної України»* та *«Самоцвіти України»*, завдання останнього – познайомити херсонців з молодими українськими митцями, що мешкають в інших регіонах України та за кордоном. В рамках нових проєктів відбувались зустрічі з видатними особистостями (міжнародною

тележурналісткою, письменницею Ганною Гороженко, журналісткою телеканалу СТБ Тетяною Висоцькою, поетесою Юлією Бережко-Камінською та іншими), які проводились як на базі Гончарівки, так і в

бібліотеках області – смт. Білозерка, м. Генічеськ, м. Олешки. Проєкти зібрали немало прихильників, а інформація про них поширювалась не лише у Херсонській області, а й на теренах України через друковані та інтернет-видання. Завдяки цьому вдалося провести онлайн-фестиваль *«#ХатаФест»*, участь

у якому взяли близько 130 учасників з усіх куточків України, у числі яких

близько 15 творчих колективів.

Було проведено низку заходів патріотичної спрямованості, в т.ч. у співпраці з громадськими організаціями: зустріч з добровольцями – учасниками антитерористичної операції на сході України у форматі «Жива книга»; годину історії «Червона калина на білому снігу» (до Дня пам'яті героїв Крут); презентацію соціально-патріотичної виставки «Мій тато – герой», патріотичну годину «Взірці патріотизму», годину мужності «Сини-герої, борці за вільну Україну» та вечір-реквієм «Пам'ять загиблих - у спадок живим», годину мужності «Рокам ніколи пам'яті не стерти» (у співпраці з Комунальним некомерційним соціальним підприємством «Оберіг»); напередодні Дня захисника України для херсонської молоді відбулося відкрите обговорення та перегляд відеофрагментів фільму «Черкаси» (у співпраці з ГО «Центурія»). Активним партнером у патріотичному вихованні херсонської молоді став обласний осередок Національної скаутської організації України «ПЛАСТ». На базі бібліотеки відбулась презентація «ПЛАСТ – це не тільки для дітей» та протягом року проходили кваліфікаційні вишколи дійсного членства та юних ПЛАСТунів.

Через карантин частина заходів проводилась за межами бібліотеки, у форматі онлайн, а замість деяких було підготовлено та розміщено в Інтернет на бібліотечному веб-сайті інформаційні досьє: «Україна: шлях до незалежності» (до річниці прийняття Акту проголошення незалежності України), «Друга Світова війна. Як це було» (до 75-річчя перемоги над нацизмом у Другій світовій війні), «Праведні душі. Пам'ять про Голодомор» (до Дня пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932-1933 рр.), «Позбавлені Батьківщини»: День пам'яті жертв депортації кримських татар» та «Ні кроку назад» присвячене Іловайській трагедії 2014 року та нашому земляку Роману Набегову. Це дало змогу висвітлити актуальні теми та події з посиленням на традиційні документи, аудіовізуальні матеріали та видання, представлені у цифровому форматі. Крім того, нові інформаційні матеріали розміщувались на просвітницького веб-проєкту *«Видатні постаті та події України»*.

Враховуючи те, що для Херсонської області, яка є регіоном з обмеженим вживанням української мови, особливо актуальним залишається питання поширення української мови в усі сфери життя, продовжувалась діяльність бібліотеки з проведення заходів відповідної тематики, активна популяризація діяльності клубів «Дивослово» та «Ранкові посиденьки в Гончарівці», проєкту *«Говоримо українською. Читаємо українське»*, започатковано міні-проєкт для дітей *«Вивчай українську з Кіміко»*.

Любов до України, підвищення громадської свідомості неможливі без виховання любові до рідного краю, його історії та культури. Саме тому історичне просвітництво, зокрема історичне краєзнавство продовжували займати чільне місце в соціокультурній роботі бібліотеки. Херсонщина є регіоном національного різнобарв'я – на її території проживають представники багатьох національностей та народностей. Тож, традиційно,

у 2020 році, було проведено свято «Мови різні, а душа одна!», участь у якому взяли представники Херсонського обласного польського товариства «Полонія», навчально-виховне об'єднання «Хабад», представники «Кримськотатарського культурно-спортивного центру “Куреш”» та члени Херсонської обласної організації «Спілка вірмен України». Спільно з Херсонським корейським національно-культурним товариством вперше у бібліотеці проведено калейдоскоп корейської культури «Корея: далека та близька».

Спонуканням користувачів до знайомства з історією регіону сприяло проведення 3-го Фестивалю науково-популярної історії «LEGIO. Historica. Херсон», робота клубу любителів історії «КЛІО», проведення пішохідних краєзнавчих екскурсій в рамках проєктів «Живе краєзнавство» і «Міфи та бувальщини міста “Річкової зірки”» («Історія Херсонської фортеці», «Курйози і

казуси рідного міста», «Херсонlove»), а також запровадження онлайн-лекцій в рамках проєкту «Краєзнавчі подорожі з минулого в майбутнє».

Соціокультурні заходи краєзнавчого спрямування відзначались різноманітністю форм, які враховували вік та освітню підготовку відвідувачів бібліотеки. Протягом року як у стінах бібліотеки, так і за її межами проведено: годину історичного краєзнавства «Український Херсон: траєкторії долі та подій», зустріч у форматі «Жива бібліотека» з херсонським краєзнавцем, громадським діячем Дементієм Белим - тема зустрічі «Розвиток українського культурного руху у Херсоні на початку ХХ століття», QR-квест «Відкрий для себе рідне місто», екскурс в історію преси «Перші газети Херсонського краю», інформ-досьє «Смак Херсонщини», екомандрівку «Мешканці степових просторів Херсонщини»,

години історичного краєзнавства різної тематики, арт-урок «Бунтарський дух херсонських поетів-футуристів» тощо.

Значна увага приділялась і популяризації творчості херсонських письменників. З цією метою за участі науковців, письменників, істориків, студентської молоді проведено Другу регіональну краєзнавчу

конференцію «Микола Василенко і процес відродження української культури та державності», присвячену літературній і громадській

діяльності письменника-просвітянина М. О. Василенка (на платформі Zoom) та презентацій нових книг.

Значна увага приділялась підвищенню ролі читання в суспільстві, зокрема популяризації української книги. В рамках *проєкту «Заборонені: українські письменники-дисиденти»* проведено заходи, присвячені творчості Василя Симоненка та Василя Стуса; поетично-музичний вернісаж «Дві жінки – дві легенди», у якому взяли участь камерний оркестр «Гілея» Херсонської обласної філармонії, актори Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Куліша, Народний ансамбль народної пісні «Херсонські молодички» Обласного палацу культури, заслужений журналіст України, почесний громадянин Херсону Анатолій Марущак та інші відомі діячі культури.

Кожного року бібліотека долучається до проведення Шевченківських днів. У 2020 році головною ідеєю відео-флешмобу «Шевченкове слово» було те, що поезія Кобзаря повинна прозвучати не лише українською, а й багатьма мовами світу. До проєкту було залучено членів Херсонського обласного польського товариства «Полонія», «Кримськотатарського культурно-спортивного центру “Куреш”», учнів, працівників книгозбірні та ін.

Упродовж року проводились заходи, присвячені творчості відомих зарубіжних письменників, у тому числі на замовлення навчальних закладів (тематичний вечір «Поети Німеччини про кохання», літературний вечір «Агата Крісті: розслідування з багатьма невідомими» та ін.).

З метою просування книги і читання організовувались книжково-ілюстративні виставки, проводились заходи в рамках проєкту «Сімейне читання», організовано флешмоб «Читаємо разом українські казки» та акції на вулицях міста в рамках міжнародного *проєкту «Крейдовий арт»*. Значна увага приділялась підготовці малих форм рекомендаційної бібліографії з використанням технології QR-кодування, рекламі книг у соціальних мережах, на обласному радіо та на веб-сайті бібліотеки, зокрема запроваджено віртуальний проєкт «Книга дня», оновлено веб-сторінку «Нові надходження до абонементу», книжково-ілюстративні виставки вирізнялись вдалим дизайнерським рішенням їх оформлення,

застосуванням оригінальних ай-стоперів (виставка-враження «Жіночі долі в книжковій обкладинці», «Мистецтво на пуантах», озвучені виставки вінілових платівок, таких як «Король рок-н-ролу Елвіс Преслі» тощо), знято і розміщено в інтернет 14 відео роликів, що мотивують до читання та буктрейлер на книгу

Ніла Шубіна «Риба всередині нас» (Київ, 2018).

Значна увага приділялась правовому та екологічному просвітництву молоді в рамках проєктів «Правова школа» (спільно з Головним управлінням з ювенальної превенції та Головним управлінням патрульної поліції) та «Екологічна школа “Людина і природа”». Активна діяльність Центру екологічної інформації сприяла посиленню зв'язків з екологічною громадою не лише Херсонщини, а й України, в результаті чого Центр став регіональним координатором *Всеукраїнського проєкту UcanUkraine* та долучився до участі у міні-гранті Херсонського гідрометеорологічного технікуму Одеського державного екологічного університету.

Не залишилися поза увагою книгозбірні й питання європейської та євроатлантичної інтеграції України. У зв'язку з важливістю процесу євроінтеграції для розвитку України та регіону зокрема, бібліотекою планувалось проведення низки інформаційно-просвітницьких та соціокультурних заходів. Проте традиційно заплановане масштабне проведення Дня Європи в травні 2020 року і низка заходів з Євроінтеграції у квітні-червні 2020 року (семінари та воркшопи у співпраці з проєктом «Дороги вина та смаку Херсонщини», арт-паті опенейр «Genius loci-2020», акція «Херсонська їстівна мапа як прояв кулінарних культурних традицій півдня України» в межах II Херсонського морського фестивалю) не відбулися через суворий коронавірусний карантин і заборону масових заходів у цей час. Натомість ЦЄІ запропонував користувачам Гончарівки участь у Європейській вікторині-2020, яка проводилася в зручному онлайн-форматі. А у жовтні ЦЄІ долучився двома цікавими ініціативами до Європейського тижня місцевої демократії, який проходить за підтримки Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи з 2007 року. У Гончарівці були виставлені дитячі роботи з конкурсу «Україна в Європі. Європа в Україні: очима молоді» – яскраві картини як на українські, так і на загально-європейські сюжети, головна ідея яких – спільність наших культур та цінностей. А на третьому поверсі книгозбірні експонувалася фотовиставка «Європейці в Таврії» від відомого фотоклубу «Свіжий погляд» зі світлинами, зробленими у різних куточках Херсонщини. Продовжувалась співпраця з Європейським центром Херсонського державного університету (для студентів різних факультетів було проведено 5 виїзних заходів) та загальноосвітніми закладами міста.

З метою формування інтересу місцевої спільноти до культурної спадщини, презентації бібліотеки як платформи для генерації сучасної культури продовжувалась реалізація загальнобібліотечного проєкту «Арт-простір», який передбачає об'єднання як вже існуючих культурологічно-мистецьких проєктів («Таврійський тиждень

мистецтв/Забалка», молодіжний креатив-проект «Арт-підвал», «Дискусійний майданчик “Гончарне коло” як платформа культурологічних комунікацій», «Самоцвіти України» тощо), так і нових («Майстерня радості» та «Багатовекторність хендмейду»). Було започатковано віртуальні міні-проекти («Виставка однієї картини», «Артмандрівка Україною»), організовано експонування художніх виставок («Сучасний живопис Катерини Гуляєвої», «Авторська лялька в Гончарівці» (роботи херсонських майстринь), «Екстравагантні улюбленці» (картини Світлани Клименко), фотовиставка «Казки та легенди України» (Олена Протопопова)) та проведення зустрічей з творчими особистостями у режимі «online», підготовлено 22 коротких відеоролики мистецької тематики («Хто що намалював?», «Кіно і мода, мода і кіно» тощо), які стали вдалим доповненням до текстового контенту сайту.

«Таврійський тиждень мистецтв/Забалка» було проведено в онлайн форматі, що дозволило залучити до заходу учасників з інших куточків Херсонщини (сmt. Чорнобаївка, сmt. Верхній Рогачик, м. Скадовськ тощо) та України (м. Львів, м. Київ, м. Миколаїв, м. Полтава). Хедлайнером Фести-

валю став Всеукраїнський мистецький проект «Мамай мандрує», роботи якого створені дітьми та дорослими з 10 міст України. Завдячуючи партнерським відно-синам з відомими кіномитцями Херсонщини відеоряд «Забалки-2020» поповнився фільмами-переможцями таких кінофестивалів як «Кінокімерія», «Кіноджем», «Лінза».

Значним здобутком Таврійського тижня мистецтв стали зйомки і монтаж 50 відеовізиток, інтерв'ю, репортажів з митцями Херсонщини, виконані студією відеоконтенту Гончарівки «StudioMAKherson» та ще 38 відео були надані учасниками «Таврійського тижня мистецтв/Забалка-2020». Всі відеоролики демонструвалися протягом фестивального тижня на YouTube-каналі Гончарівки, на порталі «Арт-Кавун», у соцмережах. Всього у фестивалі мистецтв взяли участь більше 100 митців і творчих колективів з усієї України.

Зростала роль бібліотеки у процесі безперервної освіти як виробника і поширювача різноманітних знань, вона стає важливою складовою «навчання протягом життя». З метою реалізації бібліотекою освітньої функції, яка сприяє визначенню світогляду людини, протягом року використовувались такі форми роботи, які підтримували у людей потяг до знань та їх постійного оновлення.

проведення мовних курсів і курсів з інтернет-технологій, тренінги, майстер-класи, дискусії, практикуми тощо. Започатковано низку заходів і тренінгів, направлених на навчання користуванню електронними соціальними та адміністративними послугами (користуванню смарт-технологіями, 3D-технологіями, мобільними пристроями), в першу чергу мешканців Херсонщини поважного віку (проект «ІТ-бабуся, ІТ-дідусь»).

В рамках проєкту «Школа інформаційного комфорту» проведено два виїзних тренінги для студентів ХНТУ. Заняття в Англійському граматичному клубі та курси з вивчення англійської мови для дорослих і підлітків продовжувались навіть за умов карантину у дистанційному режимі через додатки для веб-конференцій «Zoom» та «Google Meet». Це створило позитивний імідж бібліотеки серед підлітків та їх батьків.

Ще до початку карантину було реалізовано кілька вдалих ініціатив: до роботи, крім співробітників бібліотеки, були залучені волонтери, громадяни США з Корпусу Миру та активні мешканці міста. Так, Сара Розенталь, волонтерка Корпусу Миру США, була фасилітатором розмовного клубу «Англійська для кожного». Її професійна підготовка та харизматичність зумовила високу відвідуваність зустрічей. У серпні 2020 року розмовний клуб «Англійська для кожного» відновив свою роботу під керівництвом Тома Лафліна, громадянина США, який зараз живе і працює у Херсоні. За участі волонтерів Корпусу Миру США було також проведено творчий конкурс «Write On! Ukraine», ініційований Корпусом Миру США в Україні. У співпраці з міським управлінням освіти було залучено 124 учасники з 11 шкіл Херсона. Свої есе на конкурс представили також студенти університетів та дорослі знавці англійської мови. На Всеукраїнському етапі конкурсу учениця 6 класу Софія Ісаєва зайняла 1 місце, а студентка 2 курсу Олена Ладушина – 2 місце.

Жіночий кар'єрний клуб «Вікно до успіху» продовжив свої зустрічі за керівництва волонтерки Олени Скоробагатько. Він привернув увагу жінок-учасниць, активної громади та місцевих ЗМІ. Старшокласниця Вікторія Табачнікова організувала та проводила заняття з молодшими школярами у рамках клубу «Easy English for Kids». Презентацію

програми обміну FLEX проводив випускник програми, представник у Херсонській області Нікіта Лунін (м. Харків).

Популярними стали *творчі проєкти «Фабрика Hand made» та «Майстерня радості»*, в рамках яких проводились різноманітні майстер-класи для дітей та дорослих, в т. ч. із залученням майстрів Херсонщини, які передбачали розробку та проведення майстер-класів з різних технік декоративно-ужиткового мистецтва для різних вікових груп користувачів. Ведучими майстер-класів були як співробітники бібліотеки, так і місцеві майстри декоративного мистецтва або аматори. Враховуючи популярність цих майстер-класів, були створені відповідні відео, доступні для користувачів на бібліотечному веб-сайті. Тематичний захід «Технічні цікавинки Гончарівки» користується постійним попитом студентів університетів.

Проєкт «Школа + Бібліотека = Партнерство» трохи загальмував через переведення багатьох учбових закладів у дистанційний формат, але планується у подальшому його переорієнтація та набуття нового змісту.

Незважаючи на впроваджені обмеження щодо відвідуваності закладів культури протягом року, бібліотека продовжувала позиціонувати себе як майданчик для комунікацій, місця для інтелектуального дозвілля та реалізації творчих можливостей. Продовжувалась реалізація культурологічних проєктів «Уїкенд в Гончарівці», «День без

інформації», «Бібліоканікули», «Бібліотека у центрі молодіжних інтересів» тощо. Значні можливості для проведення змістовного дозвілля, для індивідуального творчого розвитку надавав майданчик Maker space. Продовжувались зустрічі в клубах за інтересами, ігрові заходи (командні інтелектуальні ігри: «Світ громад», «Монополія», настільна рольова гра «Dungeons & Dragons». квести та ін.), презентації художніх виставок тощо.

В рамках проєкту «Бібліоканікули» протягом року проведено 61 захід, в т.ч. виїзні, залучено понад 400 користувачів. У цьому проєкті з'явилися

нові партнери: школа вихідного дня «Архітектура життя», приватний табір «Ф1», комп'ютерна академія «Lend».

Бібліотека активізувала роботу у галузі нетворкінгу з метою налагодження та розширення зв'язків, зокрема з активними громадськими діячами і творчими особистостями, ветеранськими, патріотичними, громадськими та освітніми організаціями, публічними бібліотеками області та бібліотеками інших типів і форм власності, розвивала всебічні контакти зі ЗМІ. Значні зусилля були спрямовані на поживлення рекламно-іміджевої діяльності бібліотеки, зокрема на проведення різноманітних PR-акцій як під час загальноміських фестивалів (наприклад, акція «Люби Херсон з Гончарівкою», в рамках якої не лише проводились різноманітні заходи, майстер-класи тощо, а й було підготовлено та випущено газету «Бібліографічні новини», яка роздавалась містянам під час фестивалю), так і самостійно (флешмоб «#ДЯКУЮДЕНЬ» на території ТРЦ «Фабрика», проєкт «Бібліотека під хмарами», просвітницька акція «Гра в класики» та експедиція «Крейдова Ботаніка» за проєктом «Крейдовий арт» тощо).

Соціальне партнерство було одним із факторів успішної роботи бібліотеки. Продовжувалась активна співпраця з органами влади, освітніми закладами, установами культури і творчими колективами, громадськими організаціями та об'єднаннями, молодіжними та жіночими організаціями. Протягом року налагоджено співпрацю з такими організаціями як: Комунальне некомерційне соціальне підприємство «Оберіг», Херсонське корейське національно-культурне товариство, ГО «Гараж Генг», Національна скаутська організація України «ПЛАСТ» та ін.

Завдяки цьому проведено низку заходів патріотичного спрямування: презентацію фотопроєкту «Шляхи до життя» (за ініціативи Херсонського кризового центру) та ГО «Успішна жінка») та круглий стіл «Розробка механізму сталого фінансування Плану спільних дій розбудови

муніципальної системи попередження і протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі», активну участь у якому брали представники влади, громадські активісти, правозахисники та правоохоронці; зустріч-обговорення «Публічний простір на Суворова», яка проходила в рамках міждисциплінарного проєкту «Конструкції взаємодії», метою якого є розвиток міського простору та створення людино-орієнтованих архітектурних форм у нашому місті (у співпраці з ГО «Гараж Генг»).

Активізувалась діяльність бібліотеки у напрямку надання соціальних послуг. У 2020 році продовжувалось соціальне партнерство з міським

центром зайнятості в рамках проєкту *«Шлях до успіху»*. Для слухачів курсів центру постійно проводились тренінги – «Грамотний тайм-менеджмент – запорука успіху», «Нелегальна робота – чи є переваги?», «Мій шлях до успіху», «Техніка пошуку роботи», які сприяли формуванню практичних навичок та вмінь у тимчасово безробітних осіб та мало мобільних категорій людей, підвищенню рівня їхньої конкурентоспроможності. Протягом року у рамках проєкту проведено 56 тренінгів.

Продовжувалась реалізація соціокультурного проєкту *«Бібліотека – лікарня: простір здоров'я громади»*, в ході якого користувачі зустрічались з практикуючими лікарями (офтальмологом, психотерапевтом, нутриціологом та ін.), слухали лекції на різноманітні теми, а також відвідували години здоров'я, під час яких не лише отримували відповіді на питання щодо здоров'я, а й певні медичні послуги (вимірювання тиску, експрес-діагностику СНІДу, цукрового діабету тощо). Проєкт реалізовувався спільно з Херсонською міською клінічною лікарнею ім. Є.Є. Карабелеша.

Проєкт *«Держава в смартфоні»* був розрахований на користувачів літнього віку з метою не лише навчання користуванню електронними послугами (соціальними та адміністративними), а й надання допомоги для оформлення цифрових документів (IGov), заповнення електронних форм для оплати комунальних послуг тощо. Було проведено цикл тренінгів та практичних занять, під час яких відбулося знайомство з електронними послугами Пенсійного фонду України, електронною трудовою книжкою, кабінетом страхувальника (роботодавця) та іншими державними інтернет-послугами. Проєкт *«Право і закон у твоєму житті»* був спрямований на підвищення правової культури населення та безпеки Херсона.

Багато років Гончарівка співпрацює з ГС «Таврійський туристичний альянс» (керівник – Юрій Палічев), яка активно займається розвитком туризму на Херсонщині. Завдяки цій співпраці у січні минулого року в Гончарівці відбулася робоча зустріч активістів туризму Херсонщини з представниками влади, бізнесу та громадськості, ініційована Агенцією регіонального розвитку Таврійського об'єднання територіальних громад. Крім того, партнерами Гончарівки у реалізації різноманітних соціально орієнтованих проєктів і заходів виступали арт-простір «Freedom», галерея «Синій кіт», Херсонський обласний центр народної творчості, Обласний будинок дитячої творчості, Училище культури, Музичне училище, музичні школи № 1 та № 3, Херсонський центр позашкільної творчості, Виставкова зала Національної спілки художників України, Херсонський державний університет, Херсонський художній музей, Херсонська філармонія, Херсонський драматичний театр ім. Куліша, креативний простір «Urban CAD», Херсонська дитяча художня школа, кафедра дизайну Херсонського національного технічного університету, Херсонська міська громадська організація «Інформаційний центр підтримки малого і середнього бізнесу та інновацій».

Упродовж року здійснювалась співпраця із засобами масової інформації. Спільно з ТРК «UA: Суспільне», «ВТВ+», «Крату» протягом року вийшло 60 телесюжетів про діяльність бібліотеки, 12 передач на радіо, 31 стаття в пресі. На веб-ресурсах бібліотеки представлено 587 інформацій, 39 промоційних відеороликів знятих працівниками бібліотеки та низку інтерв'ю з гостями книгозбірні. У соцмережах розміщено 1610 постів, в т.ч. відеоанонси та відеозвіти про заходи. Працівниками книгозбірні було підготовлено та представлено у ЗМІ 25 тематичних телепередач, 18 виступів на обласному радіо, створено 21 відеоролик з метою популяризації книги і читання та інформаційно-просвітницького характеру, а співробітниця Регіонального інформаційного центру була акредитована в якості журналіста на масштабний Всеукраїнський фестиваль сучасного мистецтва «Dream Гоголь Fest».

У вересні 2020 року фільм «Чужа», знятий у стилі стім-панк відеостудією Гончарівки «StudioMAKherson», став призером Відкритого Регіонального фестивалю живого кіно «ЛІНЗА» (сmt. Велика Олександрівка), а її керівник Микола Дуднік отримав приз 6-го

Міжнародного фестивалю короткометражних фільмів «Кіноджем» за кращу роль.

3.2. Інформаційна та довідково-бібліографічна робота

У 2020 році забезпечення якісного та сучасного інформаційно-бібліографічного обслуговування користувачів залишалось одним з головних завдань. При цьому значна увага була зосереджена на нарощуванні потенціалу власних інформаційних ресурсів і представлення їх у глобальній інформаційній мережі.

Бібліотека відмовилась від ведення значної кількості карткових каталогів і картотек, залишивши лише основні: абетковий і систематичний генеральні каталоги, абетковий і систематичний читацькі каталоги та деякі каталоги і картотеки на спеціалізовані фонди книгозбірні, зокрема зведений красназничий каталог, каталог на фонд рідкісних і цінних видань та ін. У зв'язку з цим та через зменшення обсягу нових надходжень кількість карток, що вливались до каталогів – зменшилась, натомість значний обсяг роботи було проведено з редагування та реставрації карток в бібліотечному ДБА: в абетковому генеральному каталозі було відредаговано 5600 карток, реставровано 1320 карток; у систематичному генеральному каталозі відредаговано 14410 карток, реставровано 3800 карток. Систематичний каталог видань систематизованих за УДК, на 01.01.2021р. налічує 4500 карток. До нього створено абетково-предметний покажчик в електронній формі, який на 1.01.2021 налічує 2452 рубрики, за 2020 рік введено 707 нових рубрик. В ході переведення інвентарних книг бібліотеки в електронну форму було проведено часткову звірку інвентарних книг з каталогами, в результаті з карткових каталогів вилучено 4416 карток на списані раніше видання, з електронного каталогу вилучено 1564 БЗ.

Продовжувалась робота в Системі корпоративної каталогізації медичних бібліотек для формування “Зведеного електронного каталогу медичних бібліотек України”. В звітному році за відділом документів з медичних наук ОУНБ для розпису було закріплено 18 назв журналів з 33 передплачених. За рік відправлено для учасників корпоративної діяльності понад 1500 бібліографічних записів з понад 50 примірників журналів. Всі записи створюються відповідно до методичних рекомендацій, розроблених ННМБУ та пересилаються через канал FTP.

Традиційно надавались довідково-бібліографічні послуги користувачам як в приміщенні бібліотеки, так і за її межами, в т. ч. онлайн через архів Віртуальної довідкової служби та веб-сайт «Віртуальний бібліограф». Минулого року у зв'язку з карантинном і неможливістю користувачам відвідувати певний час книгозбірню кількість віртуальних довідок збільшилась порівняно з попередніми роками. (Див. додаток №4 «Інформаційна та довідково-бібліографічна робота»)

Крім того, на інтернет-ресурсах бібліотеки протягом року було розміщено 40 списків літератури з різноманітних питань (наприклад: «Аркадій Казка: сторінка з історії новітньої української літератури», «Розвиток ринку туристичних послуг», «Дуальна освіта», «Екологічна компетентність дошкільників», «Вибори до місцевих рад 2020», «Право інтелектуальної власності як інститут цивільного права України», «Дистанційне навчання» тощо) та 15 найбільш актуальних складних бібліографічних довідок на допомогу практикуючим лікарям.

Бібліографічне інформування здійснювалось через підготовку та надання інформації на замовлення індивідуальних і групових абонентів інформації, проведення Днів інформації та Днів спеціаліста, підготовку і розповсюдження інформаційних списків. Пріоритет в інформаційному обслуговуванні надавався медичним працівникам та викладачам учбових закладів.

Бібліотека обслуговувала 160 абонентів інформації, з них 67 абонентів

індивідуального бібліографічного інформування. Це працівники музеїв, держслужбовці, краєзнавці, науковці та інші групи населення. Особлива увага приділялась інформуванню медичних працівників, адже значення медичної інформації особливо зростає сьогодні, коли відбувається реформування медичної галузі, визначаються шляхи розвитку

охорони здоров'я. З метою оперативного задоволення інформаційних запитів фахівців система інформаційно-бібліографічного забезпечення включала різні форми надання інформації:

- вибіркове розповсюдження інформації (ВРІ) індивідуальним абонентам;
- колективне розповсюдження інформації;
- адресна розсилка бібліографічної інформації електронною поштою, по телефону, через «Facebook Messenger»;
- виконання тематичних запитів користувачів;
- підготовка інформаційних і тематичних списків;
- виконання письмових бібліографічних довідок ускладненої тематики і розміщення їх у відкритому доступі на веб-сайті.

У звітному році через систему ВРІ забезпечено індивідуальною інформацією 26 абонентів, з 34 тем індивідуальної інформації направлено 123 повідомлення, 75 карт зворотного зв'язку. Повернуто абонентами 65 карт зворотного зв'язку. Робота з картами зворотного зв'язку велась протягом всього року, всі зауваження розглядалися та узгоджувались особисто з абонентами інформації. Темі індивідуальної інформації були різними за ступенем складності, «Герніопластика», «Лапароскопічна хірургія», «Мітохондріальна патологія», «Поведінкові розлади у дітей та

підлітків» та ін. Судячи з карт зворотного зв'язку значна кількість позицій з надісланих повідомлень викликає інтерес та використовується в практичній роботі. (Наприклад: лікар-психолог Херсонської міської клінічної лікарні ім. О.С. Лучанського Рогожа С.А., отримувала інформацію за темами «Поведінкові розлади у дітей та підлітків». З 5 надісланих повідомлень викликали інтерес – 7 позицій, використані в практиці роботи – 35, замовлено ксерокопій статей – 29).

Більшість абонентів індивідуальної інформації замовляли електронну доставку документів. Лише для медичних працівників у звітному році відправлено більше 100 відсканованих копій статей з періодичних видань.

Для колективного інформування фахівців за рік підготовлено і видано 106 випусків інформаційних списків за 26 темами.

Бібліотека традиційно проводила Дні інформації та Дні спеціаліста, але через карантинні обмеження їх кількість була меншою, ніж планувалося. Деякі з них проводились у режимі онлайн, що дозволило забезпечити потреби фахівців та, як не дивно, розширити кількість учасників. Крім того, проведення цих заходів у дистанційному форматі дозволило залучити сторонніх фахівців (у проведенні Днів спеціаліста для вчителів англійської мови брала участь Ханна Фергюсон, волонтерка Корпусу Миру США, яка ділилась унікальним досвідом, адже навчалась педагогіці у Сполучених Штатах і мала досвід викладання в українській школі). Дні інформації проводились і для студентів херсонських вишів. Усі вони супроводжувались бібліографічними оглядами літератури за темою Дня інформації («Формування ключових компетентностей засобами мистецтва», «Поводження з відходами в Україні і в Європі», «Особливості психології молодшого підліткового віку», «Актуальні питання дитячої неврології» та ін.).

Протягом 2020 року в інформаційній роботі активно використовувались такі форми як бібліографічні огляди та книжкові виставки. Огляди книжок із фондів бібліотеки та тематичні огляди літератури регулярно проводились на засіданнях клубів, під час соціокультурних та інформаційних заходів,

розміщувались на інтернет-ресурсах бібліотеки (усього 21 огляд): «Жнива скорботи: огляд книжок, присвячених темі голодомору 1932-1933 років в Україні», «Книжкові мандри: огляд творів сучасних українських письменників про подорожі», «Відображення подій на Сході України в художній літературі: огляд книжок (до Дня пам'яті загиблих за свободу України)», «Гірка правда війни: образ Другої світової війни в сучасній українській художній літературі», «Імідж понад усе: книги, які варто прочитати успішній людині», «Левко Лук'яненко – дисидент-

правозахисник, державний та громадсько-політичний діяч» та ін. Читачі знайомились з такими виставками як «Україна: свята, події, люди»: бібліографічний календар», «Видавничо-бібліографічний доробок Херсонської ОУНБ імені Олеся Гончара (XXI століття)» та ін.

З метою популяризації періодичних видань проведено 4 дні періодики для військовослужбовців строкової служби, учасників «Платформи громадських організацій», учасників ООС та для студентів Херсонського державного університету.

Не залишалось поза увагою бібліотечних працівників і сприяння формуванню бібліографічної культури жителів. У 2020 р. планувалось, що ця робота здійснюватиметься в рамках освітнього проєкту *«Школа інформаційного комфорту»*. На жаль, через пандемію вдалося провести лише 1 засідання в рамках вище названого проєкту. Але протягом року

користувачам книгозбірні надавались індивідуальні консультації щодо використання ДБА та пошуку необхідної інформації в електронному каталозі бібліотеки, до програми багатьох екскурсій бібліотекою входило ознайомлення з основами ББЗ, також було

проведено 11 бібліотечних уроків та два інформаційні брифінги для старшокласників, студентів вишів, директорів шкіл, які перебували на навчанні в Херсонській академії безперервної освіти.

Традиційно велась робота з підготовки та випуску бібліографічних та інформаційних видань, зокрема малих форм бібліографії рекомендаційного характеру. Було підготовлено та розміщено на сайті 11 бібліографічних пам'яток, призначення яких – допомогти читачеві у первинному ознайомленні з книгами на актуальні теми: «Вибори до місцевих рад' 2020 – нові правила»; «Конституційне реформування в сучасній Україні»; «Політика реформи приватизації державного майна»; «Реалізація реформи децентралізації влади в Україні»; «Серцем покликані до милосердя: до Міжнародного дня волонтера»; «75 років з дня створення Організації Об'єднаних націй (ООН) та членства УРСР в ООН»; «Чорнобиль: трагедія, подвиг, пам'ять». (Див. додаток № 9 «Видавнича діяльність»)

3.3. Формування, організація і збереження документних ресурсів

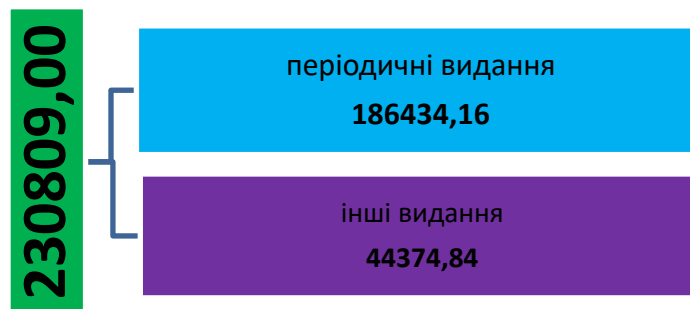
Основним принципом політики формування бібліотечного фонду сьогодні є його оптимізація шляхом якісного поповнення документами підвищеного попиту, різними за видами, тематикою, мовами, використовуючи для цього всі можливі джерела, бюджетні та

позабюджетні кошти, а також систематичного очищення від зношеної, морально застарілої, непрофільної літератури.

Процес формування бібліотечного фонду завжди був не простою справою через проблеми з книговидаванням, недостатність фінансування тощо. Але 2020 рік вніс додаткові корективи в цю діяльність. Введення карантинних заходів на території країни позначились на всіх галузях економіки, в т.ч. і на книговидаванні, зменшилась платоспроможність населення, виросла вартість книжкової продукції, зменшився обсяг фінансування програми поповнення фондів бібліотек від Українського інституту книги, а також надходження до обласного бюджету, що позначилось на фінансуванні бібліотеки, адже основним джерелом поповнення фондів книгозбірні залишаються бюджетні асигнування.

Бюджетні кошти (грн.)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
На передплату періодики	99900,00	142000,00	115870,00	148852,32	198479,20	186434,16
На придбання видань	80000,00	43584,00	153410,00	124630,76	82920,80	44374,84
Всього:	179900,00	185584,00	269280,00	273483,08	281400,00	230809,00

Обсяг фінансування склав всього 230809,00 гривень, з яких 186434,16 гривень пішло на передплату періодичних видань, 44374,84 гривень – на закупівлю книжкових та інших видань.

Протягом 2020 року до книгозбірні надійшло всього 4311 примірників видань і на 01.01.2021 бібліотечний фонд на рік складає 974536 примірників документів.

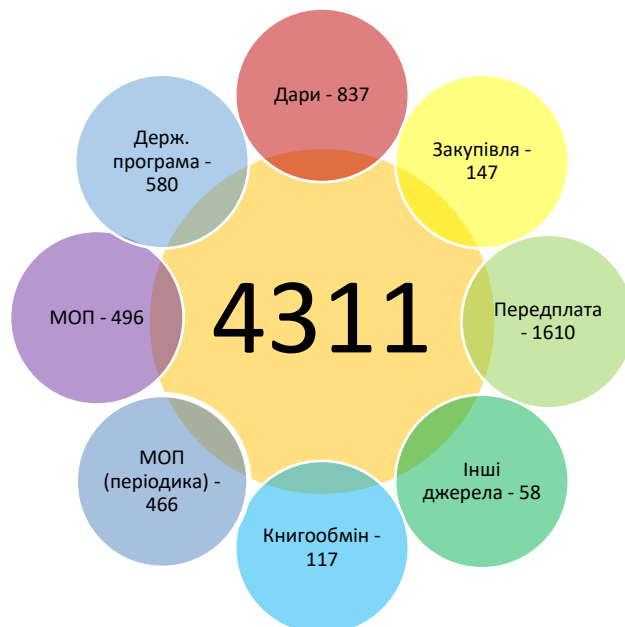
Роки	Надійшло	Вибуло	Всього документів	Коефіцієнт оновлювання %	Приріст фонду %
2015	7739	9496	953986	0,8	0
2016	7624	11082	950528	0,8	0

2017	7443	11417	946554	0,8	0
2018	69841	33986	982409	1,2	1
2019	6815	14028	975196	0,7	0
2020	4311	4971	974536	0,5	0

Коефіцієнт оновлювання фонду становить всього 0,5% (найменший показник за останні 12 років), приросту взагалі не відбувається кілька років поспіль.

Джерелами поповнення фонду в 2020 році стали:

- Передплата періодичних видань України – 1610 пр., з яких: 1573 пр. журналів, 37 комплектів газет;
- Дарунки від організацій, установ та фізичних осіб – 837 пр. (676 назв);
- Державна програма поповнення бібліотечних фондів – 2019 (Державна установа «Український інститут книги», наказ Міністерства культури України №797 від 10.09.2018 р. «Про затвердження Порядку відбору книжкової продукції, що пропонується до закупівлі для поповнення бібліотечних фондів») – 580 пр. (396 назв);
- Місцевий обов'язковий примірник документів (книги та ін. документи) – 496 пр. (451 назви);
- Місцевий обов'язковий примірник періодичних видань – 466 пр. журналів;
- Закупівля документів у книговидавничих та книготоргових організаціях за бюджетні кошти – 147 пр. (145 назв);
- Книгообмін між бібліотеками України – 117 пр. (96 назв);
- Інші джерела (видавнича продукція КЗ «Херсонська ОУНБ ім. Олеса Гончара» Херсонської обласної ради та ГО «Херсонське обласне бібліотечне товариство») – 49 пр. (8 назв).
- Закупівля книжкової продукції за грантові надходження – 9 пр. (9 назв);

На сьогоднішній день передплата періодичних видань залишається основним джерелом комплектування фонду фахової періодики. Але репертуар періодичних видань щорічно зменшується через нестачу коштів. У 2020 році за передплатою до фонду бібліотеки надійшло всього 1610 пр., з яких 1573 номерів журналів, 37 комплектів газет.

Значним джерелом поповнення фонду є дарунки від різноманітних установ та організацій, а також користувачів бібліотеки та мешканців міста і області. Завдяки тому, що пересічні громадяни (в т. ч. науковці, письменники, поети, діячі культури і мистецтва Херсонщини) дарують свої домашні бібліотеки та нові видання, авторами яких вони є, поповнюється не лише фонд Гончарівки, а й фонди бібліотек міста і області (через ОРФ),

до яких передається частина книжкових подарунків. У поточному році від них до бібліотеки надійшло – 837 примірників (майже 75% від загальної кількості цих надходжень – дарунки від приватних осіб).

Серед організацій та благодійних установ слід відзначити:

1. ГО «Українська хата – талантами багата» – 56 пр.;
2. ФОП Палей М.С. – 47 пр.;
3. Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна – 41 пр.;
4. Приватне сільськогосподарське підприємство «Каїсса» – 26 пр.;
5. Благодійний фонд «Добра справа» – 11 пр.;
6. ГО «Фонд реабілітації незрячих» – 9 пр. (шрифтом Брайля).

Деякі з цих організацій (ФОП Палей М.С., приватне сільськогосподарське підприємство «Каїсса», Благодійний фонд «Добра справа») закупили у книжкових магазинах м. Херсона нові книжки за власні кошти і подарували їх бібліотеці.

Задоволення інформаційних потреб читачів з проблемами зору відбувається за допомогою видань на паперових носіях зі збільшеним шрифтом, аудіо- та електронних видань, видань шрифтом Брайля. У 2020 році фонд видань шрифтом Брайля та видань у так званому універсальному дизайні (книги надруковані одночасно шрифтом Брайля і плоскодрукарським шрифтом) поповнився новими виданнями. Особливий інтерес представляють видання, що були видані в рамках двох проєктів: нового проєкту Львівського обласного осередку ВГО «Українська спілка інвалідів» («УСІ») «Книга, що долає бар'єри» (реалізований у 2020 році за підтримки Українського культурного фонду, координатора проєкту – незряча науковиця і громадська діячка Оксана Потимко) та проєкту, який реалізовується Всеукраїнською громадською організацією людей з інвалідністю по зору «Генерація успішної дії» також за фінансової підтримки Українського культурного фонду (в межах проєкту видано та отримано бібліотекою інклюзивне видання поезій «Торкнутися слова. Це можливо»).

Завдяки книгообміну фонд бібліотеки поповнився 117 пр. книжкових видань. Видання надходили від Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського – 61 пр., Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого – 35 пр., Національної бібліотеки ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченко – 17 пр.

У 2020 році на закупівлю книжкових видань та інших документів бібліотеці з обласного бюджету були виділені кошти у сумі всього 44374,84 грн. Враховуючи вартість видань, бібліотека змогла закупити всього 147 пр. документів – найменшу кількість за останні 6 років.

Закупівля книжкових видань

Крім того, книги купувались за кошти, які надійшли від надання додаткових платних послуг, а також за благодійні внески та по гранту.

	Джерела поповнення	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	Закупівля за кошти, отримані від надходжень платних послуг	13 пр. на суму 1000,00 грн.	9 пр. на суму 720,00 грн.	99 пр. на суму 9172,00 грн.	-	-	-
2	Закупівля по гранту та за благодійні надходження	136 пр. суму 20 000,00 грн.	77 пр. на суму 5000,00 грн.	-	1273 пр. на суму 164399,95 грн.	-	9 пр. на суму 4903,75 грн.

Значним джерелом поповнення фонду залишається місцевий обов'язковий примірник документів. Відділ формування фондів активно працює у цьому напрямку, щорічно направляючи листи усім видавничим установам регіону з інформацією про обов'язковість надання місцевого обов'язкового примірника до обласної бібліотеки.

На жаль, надходження місцевого обов'язкового примірника були меншими, порівняно з 2019 роком, але, враховуючи ситуацію в книговидаванні, зокрема і в Херсонській області, ці надходження можна вважати задовільними. Найбільш активними у наданні бібліотеці виданих документів, що відповідають запитам користувачів були: Видавничий дім «Гельветика», Видавництво «Олді-плюс» та Херсонська міська типографія, завдяки якій бібліотека отримує майже всі місцеві краєзнавчі видання.

Крім того, бібліотека отримувала місцевий обов'язковий примірник документів від Херсонського державного аграрного університету; Комунального вищого навчального закладу «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради; Херсонської державної морської академії; Херсонського національного технічного університету; Херсонського державного університету та видавництва «Просвіта» (м. Херсон).

Надходження місцевого обов'язкового примірника

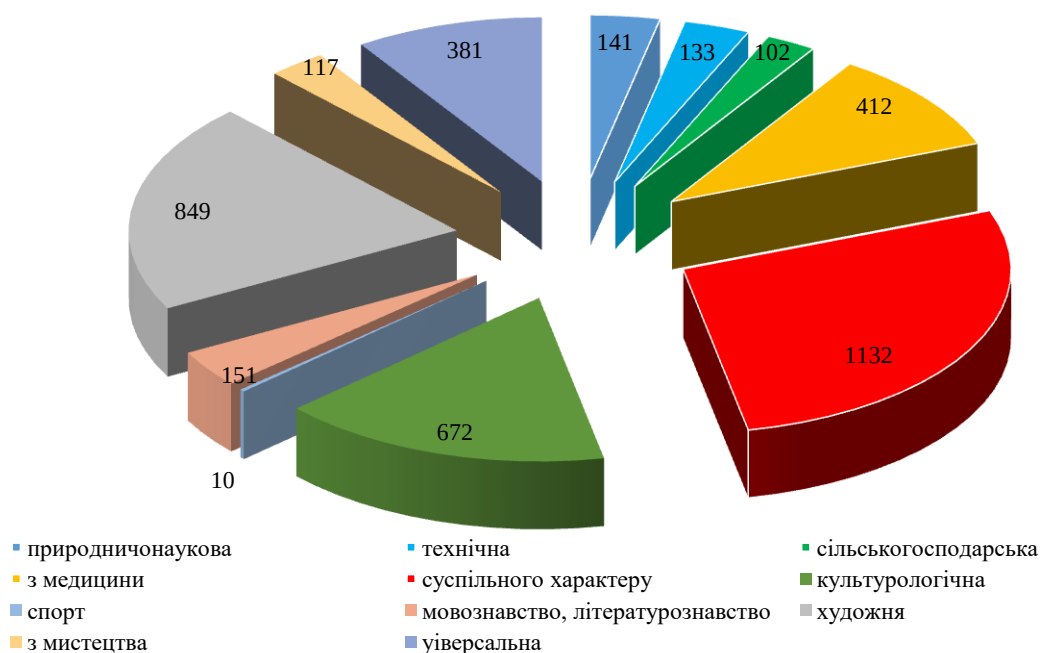

При закупівлі видань бібліотеці через недостатнє фінансування доводиться обирати яким саме видам надавати пріоритет. При цьому, в першу чергу, враховується попит користувачів. Так як запит на книжкову продукцію і періодичні видання залишається профільюючим, то у 2020 р. пріоритет при поповненні фонду належав цим видам документів.

Галузева структура нових надходжень бібліотечного фонду в цілому відповідає галузевій структурі читацьких запитів. З аналізу нових надходжень видно, що пріоритет у комплектуванні галузевої літератури надається літературі гуманітарного та суспільного профілю.

Галузева структура нових надходжень

У 2020 році бібліотека брала активну участь у реалізації програми поповнення бібліотечних фондів Державної установи «Український інститут книги»: підготували перелік публічних бібліотек регіону, що візьмуть участь у програмі; провели анкетне опитування та збір інформації по основним показникам діяльності бібліотек; взяли участь у роботі Експертної ради по відборі книжкової продукції для участі у програмі та оцінюванні відібраної продукції у «Автоматизованій системі відбору та розподілу книжкової продукції»; регулярно надавали консультації

бібліотекам області відносно участі у цій програми та провели онлайн навчання.

З фонду бібліотеки протягом 2020 року було вилучено 4971 пр. видань.

Вилучення з фонду літератури має характер систематичної та планової роботи, яка проводиться на основі вивчення використання книжкового фонду у кожному підрозділі бібліотеки. В процесі вивчення було відібрано літературу для вилучення у 2020 році за наступними критеріями:

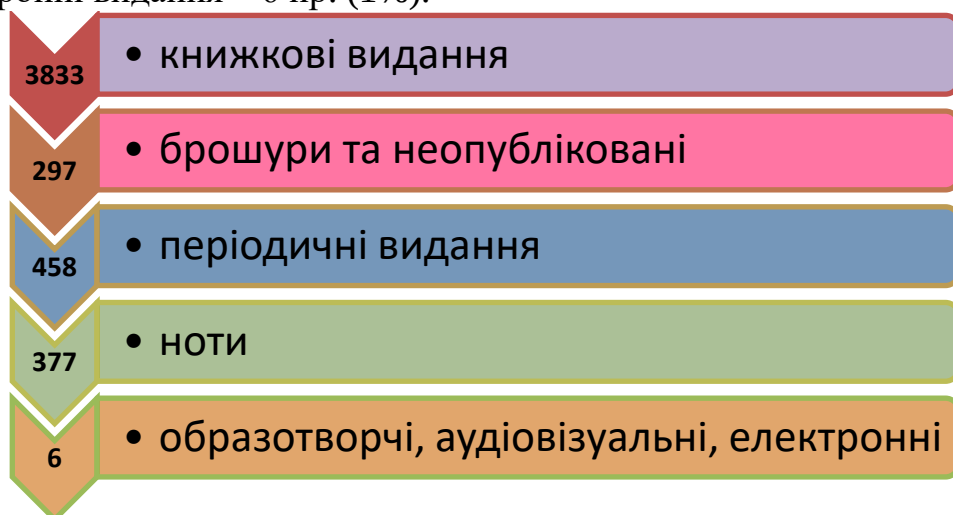
- 4629 пр. (93%) фізично зношені;
- 327 пр. (6%) з причини застарілого змісту;
- 15 пр. (1%) дублетні.

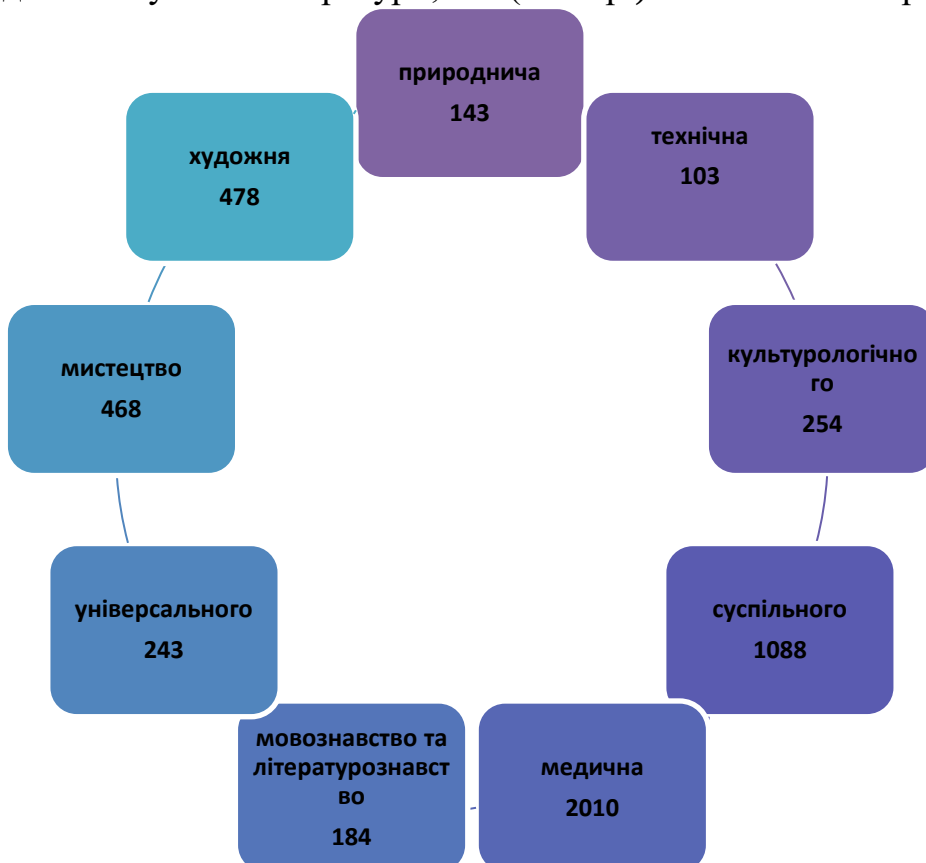
Із загальної кількості видань 15 комплектів газет списано як дублетні, а 14 комплектів – як фізично зношені; 102 примірників журналів вилучено як фізично зношені, 327 примірників з причини морально застарілих.

Книжкові видання складають 3833 пр. (77%) всіх виключених видань, брошури та неопубліковані видання – 297 пр. (6%), періодичні

видання – 458 пр. (9%), ноти – 377 пр. (7%), образотворчі, аудіовізуальні та електронні видання – 6 пр. (1%).

За змістом вилученні видання: 40% (2010 пр.) – література з медицини, 22% (1088 пр.) – суспільного змісту, 10% (478 пр.) – художня література, 4% (184 пр.) – з питань мовознавства та літературознавства, 9% (468 пр.) – мистецтвознавчого характеру, 5% (254 пр.) – культурологічного характеру, 5% (243 пр.) – універсального характеру, 3% (143 пр.) – природничо-наукової літератури, 2% (103 пр.) – технічного характеру.

Протягом 2020 року було продовжено роботу по формуванню електронної БД періодичних і нотних видань (ретровведення):

– періодичні видання постійного строку зберігання (відділ зберігання та реставрації фондів) в IRBIS APM “Комплектатор – Періодика”. Зареєстровано: 6969 номерів журналів;

– нотні видання відділу мистецтва. Введено 1204 пр. документів.

Проблеми збереження фонду вирішувались шляхом забезпечення оптимальних умов його зберігання, проведення інвентаризації та вибіркового перевірок, створення цифрових страхових копій та цифрових колекцій, що сприяє збереженню друкованої культурної спадщини.

У 2020 р. проведено значний обсяг роботи з розстановки та переміщення фонду, забезпечення збереження документів (*Див. таблицю 2.3. «Формування, організація та збереження документних ресурсів»*).

Протягом року проводились вибіркові перевірки наявності документів та інвентаризація фондів відповідно до «Перспективного плану інвентаризації бібліотечних фондів КЗ «Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. Гончара» ХОР на 2019-2023 рр.». У 2020 р. повністю завершено інвентаризацію фондів у відділі абонементу, науково-методичному відділі та секторі наукової інформації з питань культури і мистецтва відділу наукової інформації та бібліографії. Через карантин інвентаризацію документів з фондів відділу краєзнавства, відділу рідкісних і цінних видань, відділу зберігання та реставрації бібліотечних фондів проведено частково. Загальний обсяг інвентаризованого фонду склав 54651 пр. З метою забезпечення якісного статистичного обліку бібліотечного фонду та фізичного збереження інвентарних книг в задовільному стані розпочато роботу з переведення інвентарних книг в електронну форму із застосуванням табличного редактора EXELE. Протягом року з 380 наявних інвентарних книг в електронний варіант переведено 277.

Через відсутність коштів не було здійснено опрацювання періодичних видань, натомість проведено значну роботу з часткової реставрації та ремонту цінних видань, а також продовжено поаркушеву реставрацію видання «Иллюстрированная жизнь животных. Всеобщая история животного царства» А. Брэма (в обсязі 13 арк.) та позапланову часткову поаркушеву реставрацію 6 книг з фонду відділу рідкісних і цінних видань.

Продовжувалась робота зі створення страхових копій книжкових раритетів бібліотеки на електронних носіях, що передбачена «Перспективним планом оцифровування колекційних видань з фондів Херсонської ОУНБ ім. Олеся Гончара на 2016 – 2020 рр.». За рік на електронні носії перенесено 246 пр. документів, серед яких:

- Чужбинский, Александр Степанович. Воспоминание о Т. Г. Шевченко [Текст] / А. Чужбинский. – Санкт-Петербург : Тип. Н. Тиблена и К°, 1861. – 39 с.;
- Потебня, Александр Афанасьевич. Объяснения малорусских и сродных народных песен [Текст] / А. А. Потебня. – Варшава: Тип. М. Земкевича и В. Ноаковского, 1883. – 268, XI с.;
- Альбом українського кіно [Текст] / Всеукраїнське фотокіноуправління (Київ). - Київ : ВУФКУ, 1928 (Держтрест «Київ-Друк» : 1-ша фото-літо-друкарня). – 50 с.;

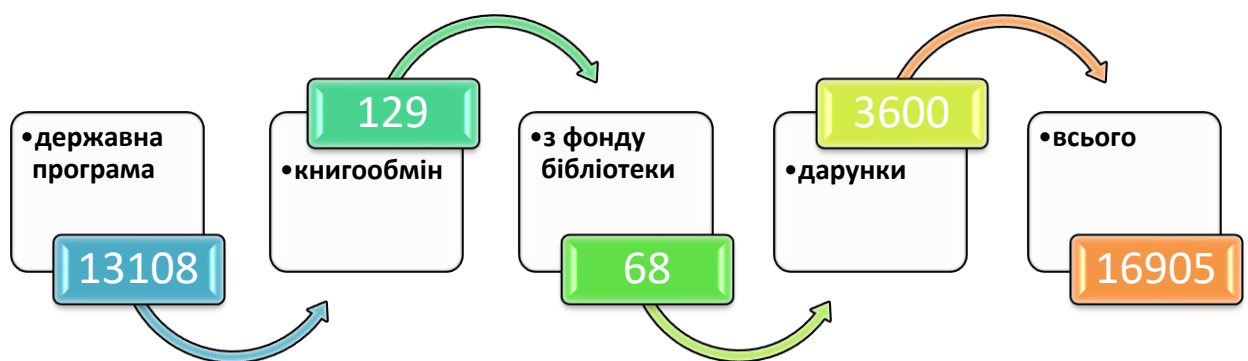
- «Отчет правления Херсонского общества содействия физическому воспитанию детей за 1899-1912 гг.»
- «Врачебная хроника Херсонской губернии» (1892 – 1911);
- «Сборник Херсонского земства» (1903, 1904) та ін.

3.3.1. Робота обмінного фонду

У поточному році основна діяльність сектора обмінного фонду була направлена на:

- перерозподіл документів, отриманих за державною програмою та їх розповсюдження серед бібліотек області;
- обмін документами з бібліотеками України;
- доукомплектування діючого фонду бібліотеки;
- прийом книжкових видань від приватних осіб і установ для подальшого використання в бібліотеках.

Всього у 2020 році до обмінного фонду надійшло 16905 пр. видань. Левова частка, а саме 13108 пр. (78%) – це надходження за державною програмою поповнення бібліотечних фондів 2020 року.

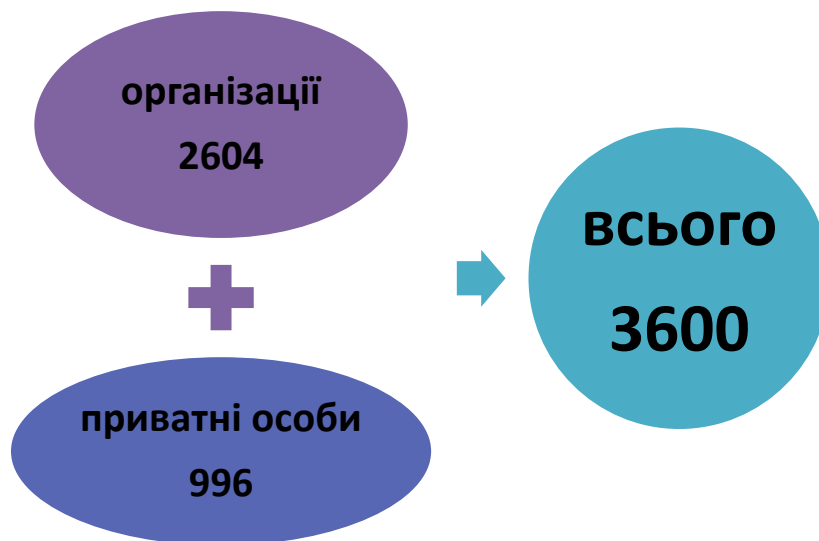
21,3% (3600 пр.) всіх надходжень склали дарунки та благодійна допомога, в т.ч. 2604 пр. видань надійшло від установ та благодійних фондів, а саме від:

- БФ «Фундація Дарини Жолдак» – 1050 пр.;
- Департаменту реалізації гуманітарної політики Херсонської обласної державної адміністрації – 767 пр.;
- Херсонської обласної державної адміністрації – 353 пр.;
- БО «Благодійний фонд «Бібліотечна країна» – 215 пр.;
- Управління суспільних комунікацій Херсонської обласної державної адміністрації – 59 пр.;
- ПП «Букрек» – 21 пр.;
- БО «Благодійний фонд «Артдача» – 15 пр..

Отримано також видання від Асоціації «Енергоефективні міста України», ГО «Східноукраїнський центр громадських ініціатив», Центру економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова,

Українського інституту майбутнього, НПП «Фактор», ТОВ «Видавничий дім «Антиквар», ГО «Інтерньюз-Україна» та інших.

Від приватних осіб надійшло 996 пр. видань.

З бібліотек України за книгообміном надійшло 129 пр. (0,8%), а саме: з Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого – 37 пр., з Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського – 81 пр., з Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка – 9 пр., з Національної історичної бібліотеки України – 2 пр.

68 документів надійшло з фонду КЗ «Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека імені Олеся Гончара» ХОР (вилучені як дублетні).

Водночас у 2020 році з обмінного фонду вибуло 20053 пр. документів, з яких 16865 пр. (84,1%) – документи, що були передані до бібліотек області відповідно державних програм поповнення бібліотечних фондів 2019 року.

Передача видань за державними програмами в бібліотеки у 2020 р.

Державна програма поповнення бібліотечних фондів, 16655 пр.	Енциклопедія сучасної України, 210 пр.
• КЗ "Херсонська ОУНБ ім. Олеся Гончара - 580 пр., • бібліотеки області - 16075 пр.	• КЗ "Херсонська ОУНБ ім. Олеся Гончара - 0 пр., • бібліотеки області - 210 пр.

Протягом року підготовлені та розіслані 2 інформаційні списки, до яких увійшло 310 назв. Замовлені за цими списками документи були

направлені в книгозбірні області, а саме: в Чаплинську центральну бібліотеку – 183 пр., в Піщанівську сільську бібліотеку Олешківського району – 21 пр., в Верхньорогачицьку районну ЦБС – 11 пр., в Тягінську сільську бібліотеку Бериславського району – 2 пр. На сайті бібліотеки були розміщені 2 інформаційні списки, до яких увійшли місцеві видання та видання КЗ «Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека імені Олеся Гончара» ХОР. Всього 56 назв. Замовлені видання були направлені в Чаплинську центральну бібліотеку – 5 пр., в Тягінську сільську бібліотеку – 1 пр., в ЦБ Верхньорогачицької ТГ – 3 пр.

3.4. Електронні ресурси та автоматизація бібліотечних процесів

У 2020 р. продовжувалась робота зі створення електронних БД власної генерації як вагомого інформаційного ресурсу книгозбірні (як бібліографічних, так і повнотекстових) та надання користувачам доступу до них в режимі онлайн. Загальний обсяг БЗ в двох базах даних («Електронний каталог Херсонської ОУНБ ім. Олеся Гончара» та «Електронний каталог обласної наукової медичної бібліотеки») на 01.01.2021 р. складає 1 463 374 БЗ.

Значний час приділявся формуванню якісних електронних баз даних бібліотеки. Протягом року вони були значно поповнені (внесено 42029 БЗ) та відредаговані (Див. табл.2.4.1.«Формування електронних ресурсів та електронних баз даних»). Після завершення редагування планується об'єднати 2 вищеназвані БД.

Продовжувалась робота по введенню до ЕК нотних видань та періодичних видань постійного терміну зберігання, виданих до 2015 р. Значний обсяг роботи проведено з редагування та поточного корегування бібліографічних описів документів. (Див. табл.: 2.4.1. «Формування електронних ресурсів та електронних баз даних»).

Користувачі бібліотеки мали доступ до світових повнотекстових електронних ресурсів, наданих бібліотеці Посольством США в Україні та Гете-інститутом в Україні. Якщо зазвичай для доступу до їх ресурсів необхідно було відвідати бібліотеку, то під час карантину, коли бібліотеки були зачинені, користувачі мали можливість доступу до цих баз даних з домашніх комп'ютерів у дистанційному режимі.

З метою надання доступу користувачам до оцифрованих видань з фонду книгозбірні продовжувалось формування колекції електронних повнотекстових документів з фонду відділу краєзнавства та відділу рідкісних і цінних видань, а також робота над створенням «Електронної бібліотеки повнотекстових документів» (оцифровані документи переведені у формат PDF, продовжувалась робота програміста над представленням даного електронного ресурсу на веб-сайті бібліотеки). Частково ці видання стали доступні на бібліотечному веб-сайті в розділі «Електронна

бібліотека». Загалом на 01.01.2021 р. в ньому представлено 147 пр. документів.

Забезпечуючи потреби нового покоління користувачів («покоління Google»), які є нашими віртуальними користувачами і активно працюють з контентом, представленим на віртуальних ресурсах книгозбірні, бібліотека продовжувала працювати над його удосконаленням з метою зробити більш інформативним та цікавим. Розпочато роботу з внесення змін на бібліотечний веб-сайт, запроваджено проєкти «Книга дня» та «Гончарівка в об'єктиві відеокамери», підготовлено та виставлено на веб-сайті низку інформаційних дайджестів, книгознавчих розвідок, значні зусилля докладалися до створення відео контенту не лише рекламного а й просвітницького характеру.

Працівники бібліотеки докладали значних зусиль для оновлення веб-проєктів Гончарівки: «Музей книги», «Віртуальний бібліограф», «Мистецький хайвей» та ін. Систематично продовжувалась робота з подальшого розширення та удосконалення віртуального «Музею книги». На його сторінках знайшли відображення матеріали пошукових робіт за документами бібліотечних колекцій та хроніки діяльності відділу рідкісних і цінних видань. Створено цілу низку нових розділів із відповідними підрозділами. У 2020-му році активізувалася наповнюваність сайту «Музей книги».

Продовжувалось наповнення контенту проєкту «Видатні постаті та події України» Матеріали, представлені на проєкті містять у собі біографічні довідки та цікаві факти з життя видатних ювілярів року, фото та списки рекомендованої літератури з даної теми. Даний проєкт викликав інтерес не лише у користувачів бібліотеки, а й у працівників радіостудії «Українське радіо «Херсон». В результаті для радіостудії підготовлено та записано тематичну радіопередачу для рубрики «Цей день в історії». Протягом року на проєкті розміщено 23 інформації, його відвідуваність склала – 5133 (2019 рік - 3750, 2018 - 2780, 2017 – 1075 відвідувань).

Значна робота проведена відділом документів з медичних наук з наповнення його веб-сайту та з моніторингу порталу «Арт-кавун».

Відвідуваність веб-ресурсів книгозбірні у 2020 р. склала майже 700 тис. (Див. табл. 2.1. «Обслуговування користувачів»).

Наявність акаунтів у соціальних мережах і популяризаторська діяльність бібліотеки сприяли активізації читацького інтересу до віртуальних проєктів та діяльності бібліотеки. У 2020 році Гончарівка була представлена у соціальних мережах Facebook та Instagram, а також активне наповнення мав youtube-канал бібліотеки.

Розміщення як унікальної інформації, так і репостів новин та анонсів з офіційного сайту бібліотеки дозволило бібліотеці спілкуватися з користувачами, отримувати зворотний зв'язок. За 2020 рік загалом у соцмережах розміщено 3109 постів, з них на офіційній сторінці у фейсбук розміщено 1610 постів (964 пости дублювали інформацію, розміщену на сайті бібліотеки, 646 постів були унікальними і розміщувалися лише в

соціальних мережах). Завдяки соціальним мережам проводились онлайн-трансляції деяких заходів. Кількість охопленої аудиторії протягом всього року – 895766 чол. (2019 - 541364). Кількість людей, які підписались на ці сторінки - понад 4000.

IV. НАУКОВА РОБОТА

4.1. Науково-дослідна діяльність

Впродовж звітнього періоду продовжувалося наукове опрацювання рідкісного фонду бібліотеки – його перегляд, вивчення, відбір, атрибуція, підготовка до обліку, та корегування бібліографічних записів в загальнобібліотечній базі даних. При корегуванні наводились додаткові відомості щодо наявності маргіналій, автографів, дарчих написів, екслібрисів, печаток, штампів та інших знаків на виданнях. Здійснено корегування 137 бібліографічних записів колекційних видань.

З метою формування рідкісного фонду, відбору, упорядкування і систематизації колекційних видань, переглянуто та опрацьовано за рік 2161 пр. видань, 169 пр. – з числа видань до 1917 року.

У звітньому періоді продовжувалося дослідження українських видань. Предметом вивчення у 2020 р. були видання, що вийшли друком впродовж 1920-х – 1930-х років, які є справжніми свідками розвитку української культури та науки, проте водночас вони нагадують і про трагічний період української історії – сталінські репресії, яких зазнали митці, літератори, науковці.

Продовжувалась систематична робота із подальшого розширення та удосконалення віртуального Музею книги. Матеріали всіх пошукових робіт за документами бібліотечних колекцій, а також хроніки діяльності відділу знайшли відображення в його контенті. Основним підґрунтям всіх популяризаторських практик, роботи по створенню контенту для віртуального Музею книги є дослідницька діяльність, яка ніколи не припиняється і є основою основ роботи відділу рідкісних і цінних видань.

Наукове опрацювання таких комплексів: «Колекція екслібрисів», «Приватні зібрання», «Мовознавство та літературознавство», «Актуалізація та промоція культурного спадку», «Персоналії», «Біографістика», «Автографи» та ін. знайшло відображення у минулому році.

В основу розвідок, як то – Приватні зібрання, Колекція екслібрисів та інших покладено багаторічне опрацювання колекцій херсонського книголюбця М. А. Ємельянова, журналіста Д. І. Файнштейна, композитора і музиканта минулої епохи С. В. Юферова, художника Ф. І. Кідера та багатьох інших, відомих в Херсоні особистостей, які нині становлять культурний інтерес.

Слід відзначити, що завдяки введенню в науковий обіг документального спадку композитора С. В. Юферова, 155-річчя якого відзначалося в 2020 році, активної популяризаторської діяльності та актуалізації даної тематики в інформаційному середовищі, постать Юферова-композитора зацікавила музикознавців інших країн, про що свідчать і посилання на сайт бібліотеки з віртуальних довідкових ресурсів, і активна особиста переписка з музикознавцями, музейними працівниками та дослідниками (музеєзнавцем Наталією Гончаренко з м. Іркутськ (Росія),

музикознавицею Зоєю Дмитрієвою з м. Санкт-Петербург (Росія), дослідником Олександром Калашниковим з м. Москва (Росія) та іншими. Результати пошукової праці, присвяченої саме композитору, відображені у повнотекстовому форматі у віртуальному «Музеї книги» було переглянуто 26806 разів.

Дистанційна робота в період карантину дозволила більше зосередитись на дослідницьких розвідках як колекційних видань, так і окремих примірників. А саме: «З історії першого видання «Кобзаря» Т.Шевченка», «Екслібрис композитора С.В. Юферова», «Приватні зібрання», «З колекції М.А. Ємельянова», «З колекції Д.І.Файнштейна», «Екслібрис Хайдера Роллінса», «Перший географічний атлас України», «Українські новорічні листівки з архіву Давіда Файнштейна» та ін.

Було підготовлено нариси з історії книги та книжкової справи – «Книги – цеглинки. З історії глиняних табличок», «Мистецтво рукописних книг середньовіччя», «Буквар І.Федорова – перший друкований підручник в Україні», «Живопис на обрізах книг», «З історії розвитку книжкових справ», «Тематичний репертуар українських стародруків», «З історії видання Біблії українською літературною мовою», «Мініатюра західноєвропейських рукописних книг» тощо.

Результати розвідок активно поширювались не тільки в наукових публікаціях, а і у просвітницькій діяльності. Розширенню комунікативних можливостей сприяв започаткований своєрідний книгознавчий лекторій, розрахований на широке коло користувачів різних вікових категорій. Численні нариси з історії книги та книжкової справи користувалися неабияким попитом у користувачів.

Започаткування книгознавчого лекторію позначилося й на тематиці створюваного відео контенту електронного «Музею книги». Підготовлено цикл відео з історії книги: «З історії книги. Ч. I . Давні книги», «З історії книги. Ч. II. Рукописні книги», «З історії книги. Ч. III. Стародруки», «Папір. Історія виникнення», «Живопис на обрізах книг», «Структура книги» та багато інших.

У звітному році вперше на сайті були репрезентовані методичні матеріали: сценарії онлайн-заходів, розробки інтелектуальних ігор, квестів. Серед них такі розробки, як «Український фольклор і його дослідження на сторінках «Киевской Старины»», «Що ти знаєш про рукописну книжкову спадщину України?», «Книжковий світ у твоєму мобільному» та ін.

Популяризаторська діяльність в соціальних мережах і наявність робочих акаунтів також сприяли активізації читацького інтересу до віртуального проєкту «Музей книги». Порівняльний аналіз статистичних даних за два останні роки показав суттєвий зріст переходів із соціальних мереж: у 2020 році здійснено 1913 сеансів (2019 – 916). Пропорційно кількості сеансів зріс показник переглядів сторінок. Цього року він становив – 3950 (2019 р. – 1242) перегляди.

Результати книгознавчих досліджень послуговували підґрунтям грантової діяльності. Підготовлений до друку другий доповнений та

перероблений випуск історико-книгознавчих нарисів «На користь розумового процвітання...» був застосований при створенні культурного продукту, а саме – виданні збірки через грантову програму від Українського культурного фонду. На жаль, кардинальне скорочення фінансування Українського культурного фонду через пандемію негативним чином відбилося на можливості грантової підтримки даного видавничого проєкту.

У звітному році тривала робота над створенням 3-ої частини друкованого каталогу-показчика часописів «Періодичні видання кінця XVIII – першої чверті XX ст. у фондах бібліотеки». Робота на стадії завершення, однак потребує ретельного доопрацювання. Продовжується процес підготовки довідково-бібліографічного апарату.

Зазвичай кожного року надавались послуги державної експертизи культурних цінностей за напрямком «Рукописні книги та друковані видання» для митниці ДФС у Херсонській області. Цьогоріч було проведено експертизу історико-культурної цінності за запитом не державної установи, а на замовлення приватної особи. Це був надзвичайно цінний та рідкісний документ – рукописний кодекс XVI ст. «Устав церковний Єрусалимський» (Росія, [1581 р.]).

Результати дослідницької роботи та наукового опрацювання рідкісного фонду традиційно використовувалися в експозиційній діяльності. За звітний період за матеріалами колекцій рідкісних видань проведено 40 тематичних та оглядових екскурсій.

Враховуючи запити часу та першочергову необхідність збереження і популяризації саме фонду україномовних видань як частки національно-культурної спадщини, продовжувалася робота і в цьому напрямку. При організації різних заходів була активно задіяна частина колекції україномовних документів XIX-початку XX ст. з фонду відділу.

Здійснювалося й оцифровування документів даної колекції. За 2020 рік оцифровано повністю 14 пр.(назв) видань, що в поаркушевому обсязі складає 2503 аркушів-сканів.

Науково-організаційна діяльність бібліотеки у минулому році знайшла відображення в роботі II Регіональної наукової інтернет-конференції «Микола Василенко і процес відродження української культури та духовності», обласному навчально-практичному вебінарі «Організація краєзнавчої роботи шкільних бібліотек з використанням тематичних ресурсів віддаленого доступу» з виступом «Краєзнавчі ресурси Херсонської ОУНБ як дієвий інструмент в роботі шкільних бібліотек» та участі в онлайн-конференції «Бібліотеки в умовах пандемії COVID - 19».

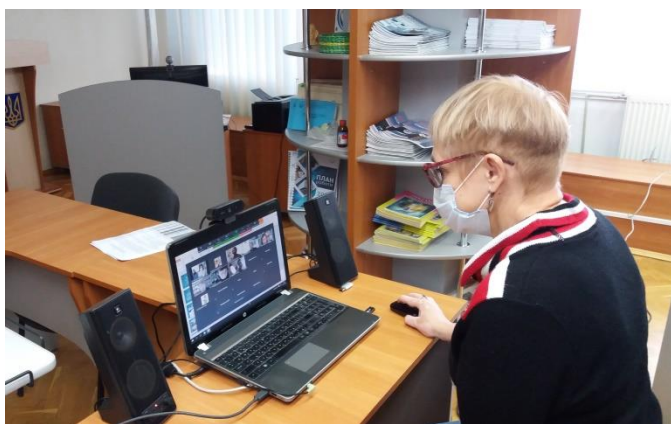
У 2020 році було підготовлено публікацію – *Шестакова О. Тиждень креативної терапії – інноваційна форма роботи з користувачами, які мають інвалідність (з досвіду роботи Херсонської ОУНБ)// Бібліотечна планета. – 2020.-№4.-с.6.*

4.2. Науково-методична робота

В рамках реформи децентралізації в сферу обласної універсальної наукової бібліотеки потрапили публічні бібліотеки територіальних громад, тому тривала робота зі зміцнення впливу на бібліотеки всіх рівнів.

Поштовхом до привернення уваги органів влади до стану бібліотечної галузі регіону стало проведення колегії облдержадміністрації з питання модернізації бібліотек Херсонщини з виробленням та затвердженням конкретних шляхів удосконалення бібліотечного обслуговування мешканців регіону.

Пандемія коронавірусу внесла значні корективи в методичну діяльність науково-методичного відділу. Практично вся діяльність здійснювалась в режимі онлайн, активно використовуючи при цьому можливості платформи Zoom. Продовжилась практика організації заходів з

підвищення кваліфікації на замовлення бібліотек та у відповідності з їх потребами. Були проведені вебінари з питань організації мережі бібліотек в умовах територіальної громади, ведення обліку роботи та планування тощо. Значний інтерес бібліотекарів викликав онлайн-новий бібліотечний сторітеллінг

«Бібліоміст: десять років потому», що став майданчиком поширення кращих інноваційних практик бібліотек Херсонщини. Всього організовано 5 вебінарів, участь в яких взяли 310 осіб, в т.ч. 283 бібліотекаря, 27 працівників відділів (секторів) культури територіальних громад (районних державних адміністрацій). Значно збільшився консультативний напрямок діяльності відділу. Надавались всебічні консультації працівникам бібліотек та відділів (секторів) освіти, культури, молоді та спорту територіальних громад. На замовлення Міністерства цифрової трансформації здійснено моніторинг потреб бібліотек області в комп'ютерній техніці.

У 2020 році працівники відділу активізували свою участь в онлайн-заходах підвищення кваліфікації, що були організовані національними методичними центрами, УБА, колегами з інших областей.

Важливим напрямком методичної діяльності залишалась стала система електронної звітності бібліотек. Всі публічні бібліотеки області відзвітували в системі за 2019 рік.

Видавнича діяльність відділу традиційно була представлена електронними виданнями. На сайті бібліотеки розміщене видання «Знаменні та пам'ятні дати на 2021 рік», «Бібліотеки Херсонщини. 2019 рік», «Бібліотеки Херсонщини. 2018 рік».

Підготовлені проєкти розвитку окремих напрямків діяльності обласної бібліотеки.

4.2.1. Підвищення кваліфікації бібліотечного персоналу області

№	Зміст роботи	Обсяг	Виконавці
1.	Проведено цикл вебінарів для центральних та районних бібліотек, бібліотек ТГ області:		НМВ
	– «Бібліотеки області з погляду ЕСМАР»	1 захід	НМВ
	– «Рік 2021: планування та звітність публічних бібліотек регіону»	1 захід	НМВ, дирекція
	– «Міжзвітний період ЕСМАР»	1 захід	НМВ
2	Проведено онлайн-вебінар «Бібліоміст: десять років потому»	Програма, презентації, повідомлення	НМВ, дирекція
3	Проведено установчий вебінар для бібліотекарів ТГ «Яку модель бібліотеки обрати громаді»	1 захід: презентація. Консультування	НМВ
4	Взяли участь в вебінарі «Відкриття під час пандемії: досвід Мюнхенської міської бібліотеки. (Німеччина)»	Участь у вебінарі	НМВ
5	Взяли участь в онлайн-конференції «Бібліотеки в умовах пандемії COVID-19»	Участь у вебінарі	НМВ
6	Взяли участь у вебінарі «Як бібліотеки згуртовують громаду під час пандемії»	Участь у вебінарі	НМВ
7	Взяли участь у вебінарі «Як створити історію успіху бібліотеки, яка захоплює»	Участь у вебінарі	НМВ
8	Взяли участь у вебінарі «Цікава арифметика сучасної бібліотеки або як довести її необхідність громаді»	Участь у вебінарі, надання інформації з досвіду роботи ОУНБ	НМВ

9	Взяли участь в онлайн презентації електронного посібника «Чотири простори бібліотеки: модель діяльності»	Участь у вебінарі	НМВ, дирекція
10	Взяли участь у вебінарі «Розбудова мережі хабів цифрової освіти»	Участь у вебінарі	НМВ, дирекція
11	Взяли участь у відкритому діалозі «Публічні бібліотеки: вплив адміністративно-територіальної реформи на прийняття управлінських рішень»	Участь у вебінарі	НМВ

Інформаційно-консультативна діяльність

№	Назва заходу	Обсяг роботи	Виконавці
1	Інформаційне обслуговування фахівців бібліотек з пріоритетних напрямків бібліотечної діяльності, сприяння розробці нормативно-інструктивних матеріалів	275 консультацій	НМВ
2	Розробка, оновлення документів, регламентуючих діяльність бібліотек і бібліотечних працівників, ведення облікової та планово-звітної документації	35 консультацій	НМВ
3	Надання організаційно-методичної допомоги керівникам закладів культури ТГ	83 консультації	НМВ

4.2.2. Виявлення та просування бібліотечних інновацій

№	Зміст роботи	Обсяг	Виконавці
1	Здійснено моніторинг інформацій щодо конкурсів та грантів з метою активізації інноваційної та проєктної діяльності бібліотек	15 інформацій	НМВ
2	Поповнили дописами групи «Бібліотекарі Херсонщини» та	123 інформації	НМВ

№	Зміст роботи	Обсяг	Виконавці
	«Прес-клуб бібліотек Херсонщини» в соціальній мережі Facebook		

V. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ БІБЛІОТЕЧНО-БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПРОЦЕСІВ. НАУКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ

З метою подальшого удосконалення системи управління, підвищення ефективності роботи бібліотеки було оновлено значну частину нормативних документів бібліотеки: інструкції, правила, положення. Розроблено «Положення про роботу відділу електронної бібліотеки», «Положення про роботу відділу соціокультурної діяльності», «Інструкція про порядок складання бібліографічних посібників в Херсонській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Олеса Гончара», «Інструкція про порядок підготовки методичних посібників в Херсонській ОУНБ ім. Олеса Гончара». Крім того, було розроблено посадові інструкції на працівників нових структурних підрозділів та переглянуто деякі посадові інструкції, складені раніше.

У 2020 році, під час дистанційної роботи було прийнято рішення про переведення інвентарних книг в електронну форму. При цьому бібліотечні працівники виконували нові технологічні процеси, які відсутні у «Тимчасових примірних нормах часу на основні процеси бібліотечної роботи», у зв'язку з цим було проведено нормування та розроблено власні норми часу на ці нові процеси для подальшого застосування при виконанні цієї діяльності.

Суттєвою складовою цієї діяльності було проведення виробничих нарад при директорі з метою вирішення нагальних проблем бібліотеки та оперативних нарад працівників у структурних підрозділах.

VI. АВТОМАТИЗАЦІЯ БІБЛІОТЕЧНО-БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Основні зусилля працівників відділу інформаційних технологій та електронних ресурсів були направлені на забезпечення доступу читачів до інформаційних ресурсів Інтернет шляхом своєчасного поточного технічного обслуговування та ремонту пристроїв доступу до локальної мережі. Здійснено оптимізацію локальної мережі бібліотеки з метою підвищення швидкості та надійності доступу до інформаційних ресурсів.

Другим напрямком роботи відділу у минулому році було забезпечення безперебійної роботи комп'ютерного парку бібліотеки. З цією метою регулярно проводились планові і поточні роботи з профілактики та обслуговування ПК і периферійної техніки (чистка системних блоків та ін.), детальний ремонт ПК (тестування компонентів комп'ютерів з метою виявлення несправностей, заміна окремих вузлів та механізмів, електронних компонентів тощо). Було проведено переміщення 10 комп'ютерів між структурними підрозділами у зв'язку з тим, що частина ПК використала свій термін експлуатації, непрацездатні, морально застарілі і несумісні з новим ПЗ.

З метою забезпечення безперебійного функціонування комп'ютерної мережі бібліотеки і своєчасного збереження баз даних встановлювалось нове ліцензійне ПЗ, проводилось оновлення систем та іншого ПЗ, використання антивірусного ПЗ і захисного екрану, використання додаткового ПЗ для безпечного використання USB накопичувачів, розподіл локальної мережі на «публічну» та «виробничу», використання роутерів і точок доступу з високим рівнем безпеки, організація локальної мережі із використанням контролера домену, навчання співробітників основам безпечної роботи на ПК, надання консультацій, виконання електронних заходів зі збереження даних електронного каталогу шляхом побудованого дзеркального рейд масиву, щоденної архівації баз даних на сервері, автоматичного копіювання на другий сервер, та експорту на веб-ресурс бібліотеки.

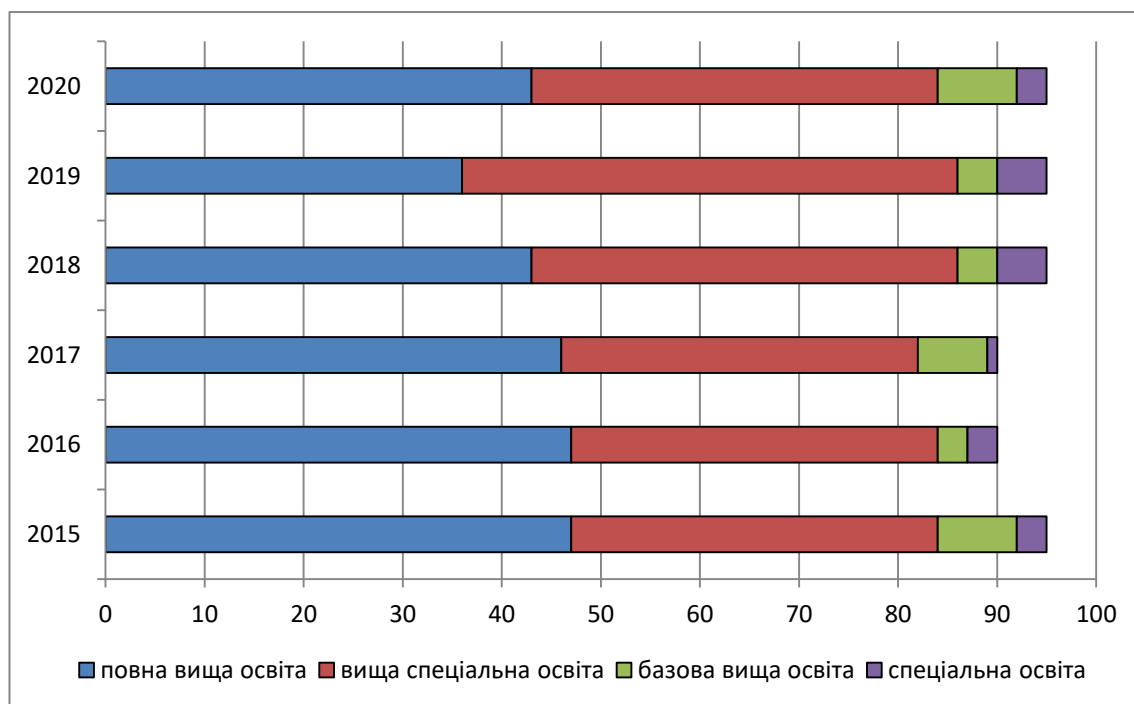
VII. СТАН ТА РОЗВИТОК КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ

У 2020 р. кількісний склад працівників бібліотеки, порівняно з 2019 р., практично не змінився і відповідав штатному розпису, який було складено та затверджено згідно Наказу Міністерства культури України від 22.08.2012 р. № 900 «Про затвердження примірної структури та примірних штатних розписів комунальних бібліотек».

Протягом звітного року в бібліотеці працювало 95 бібліотечних працівників, в т. ч.:

- з повною вищою освітою – 84 (2019 – 86, 2018 – 86, 2017 - 82), в т. ч. – з вищою спеціальною освітою – 41 (2019 – 50, 2018 – 43, 2017 - 36);
- з базовою вищою освітою – 11 (2019 – 9, 2018 – 9, 2017 - 8), в т. ч. зі спеціальною – 3 (2019 – 5, 2018 -5, 2017 -1).

Розподіл працівників бібліотеки за освітою

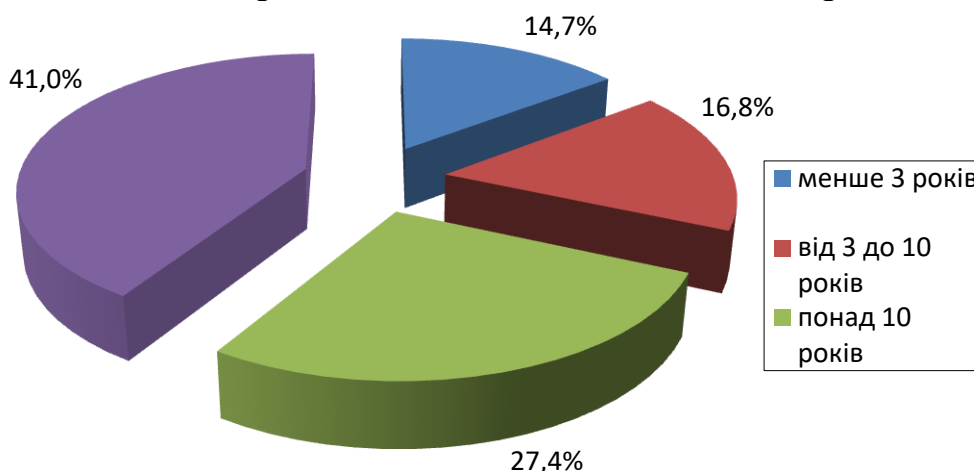

Фаховий рівень працівників дещо змінився: зменшилась кількість працівників, що мають спеціальну освіту.

Натомість відбулось збільшення працівників, що мають значний стаж роботи. Більшість співробітників – 85,3% мають стаж бібліотечної роботи – понад 10 років (2019 р. – 68,8%), в т. ч.: 41% бібліотекарів працюють понад 20 років (2019 р. – 36,7%); 27,4% бібліотечних працівників мають стаж бібліотечної роботи від 10 до 20 років (2019 р. – 32,2%). Всього 14,7% працюють в бібліотеці менше 3-х років (2019 р. – 8,8%), а 16,8% – від 3 до 10 років (2019 р. – 22,2%). З 95 працівників лише 15,6% складають ті, хто

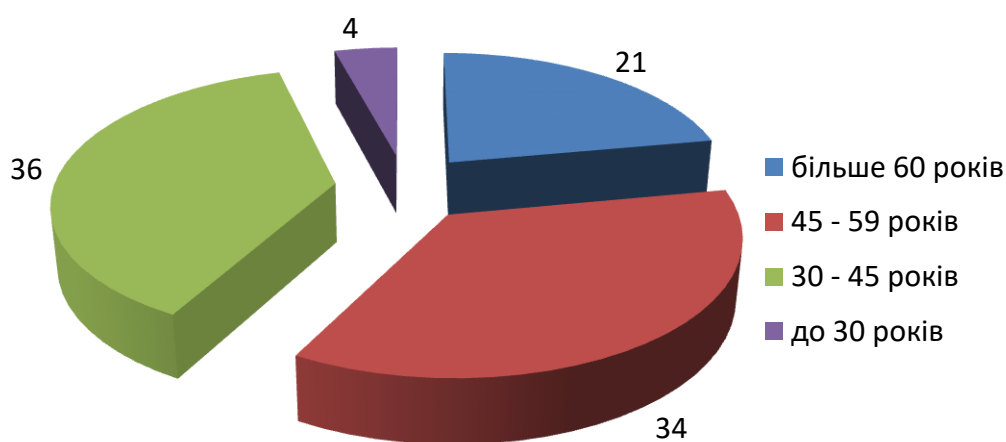
працює в бібліотеці менше 10 років. Молодь віком до 35 років звільняється через низьку заробітну платню.

Розподіл працівників бібліотеки за стажем роботи

Віковий склад бібліотечних працівників теж відповідно змінився. Кількість бібліотечних працівників пенсійного віку збільшилась до 21 (2019 – 20, 2018 – 16), віком з 45 до 59 – до 34 осіб (2019 р. – 31), натомість кількість працівників віком до 45 років зменшилась з 54 осіб у 2017 р. до 40 у 2020р., а працівників молодше 30 років всього 4 (2019 – 2).

Розподіл працівників бібліотеки за віком

Для підвищення ефективності праці одним з головних завдань бібліотеки залишалась підтримка високого професійного рівня бібліотечних кадрів, в т. ч. сучасного рівня володіння інформаційними технологіями та інноваційними практиками. Підвищення кваліфікації спеціалістів бібліотеки відбувалось завдяки заняттям в бібліотеці згідно «Плану підвищення кваліфікації працівників». Крім того, працівники бібліотеки займалися самоосвітою, відвідували різноманітні тренінги і семінари для професійного та особистісного розвитку, що проходили в Україні та області: XI Львівський міжнародний бібліотечний форум «Бібліотекарі: хто ми є?» в онлайн форматі; онлайн-тренінг щодо виставки

від Гете-Інституту «The Glass Room: Misinformation Edition» (19-20 листопада 2020); тренінги Анни Журавльової, координаторки проєктів з літератури та перекладу Гете-Інституту в Україні; онлайн майстер-клас «Подкасти: відгуки на літературні новинки» (9 грудня 2020 року), тренінг «Ефективне партнерство для суспільних змін» та «Стратегія комунікацій для ГО». Один працівник підвищив свою кваліфікацію шляхом навчання на курсах Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

З метою задоволення потреб бібліотекарів в опануванні нових специфічних програмних засобів для покращення професійної діяльності для співробітників бібліотеки проведено групові заняття за темою: «QR-коди: поняття, генератори, використання. QR-код для просування послуг та ресурсів бібліотеки», практикум «Платформи для створення онлайн-конференцій», «Етичні аспекти культури бібліотечного обслуговування. Поведінкова модель спілкування «бібліотекар-читач», «Конфлікти у бібліотечному середовищі та їх вирішення», «Нестандарні можливості пакету MsOffice. Табличний процесор MS EXCEL», консультації «Складання малих форм рекомендаційної бібліографії», поради фахівців «Журналістські стандарти у сфері новинних публікацій», індивідуальні консультації з різних тем, які протягом року проводились в Інтернет-центрі (всього було надано понад 30 консультацій з питань роботи з Інтернет-сервісами, новим програмним забезпеченням, з різними форматами інформації, особливо із зображеннями, відео та звуком).

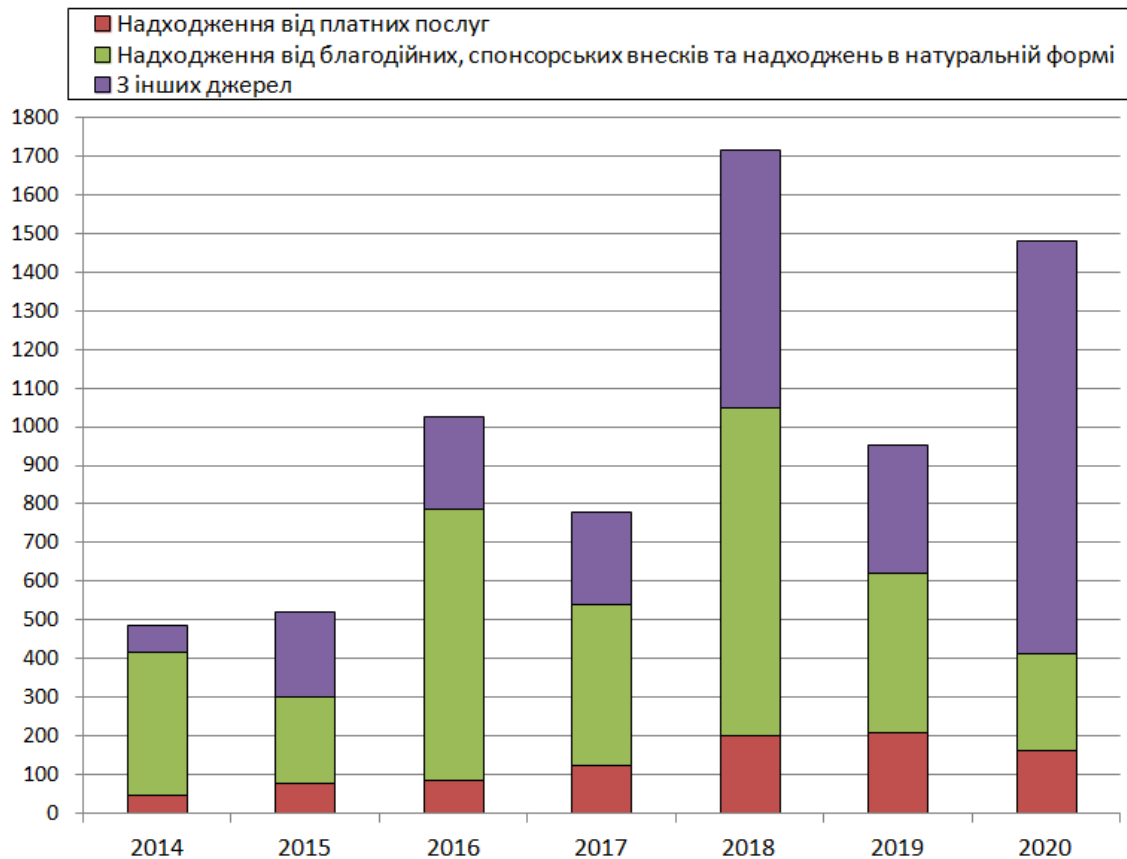
Набуті знання та навички активно використовувались працівниками бібліотеки у роботі.

Згідно Закону України «Про професійний розвиток працівників» та «Положення про атестацію працівників Херсонської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олеся Гончара» проведено чергову атестацію працівників бібліотеки, яка підтвердила зростання рівня їх професійних компетенцій.

VIII. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ТА ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Вирішення питань фінансово-економічної та господарської діяльності бібліотеки здійснювалось не лише за рахунок бюджетного фінансування, а й за рахунок залучення інвестицій (від благодійних фондів, грантодавців, меценатів і спонсорів) та надання платних послуг.

Надходження коштів (тис. грн.)

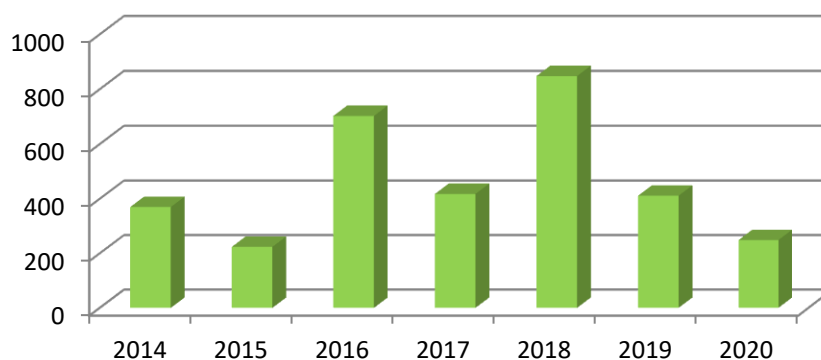
Загалом у 2020 році було витрачено 19723741 грн., з них 12410855 грн. (62,9%) – на оплату праці, 329562 грн. (1,67%) – на комплектування фондів, в т.ч. за рахунок коштів загального фонду – 1511 грн., спеціального фонду – 119875 грн., інші витрати на поповнення фондів здійснювались бібліотекою за рахунок отримання подарунків від користувачів та видавництв, спонсорських внесків і грантів. Кошти в сумі 1529218 грн., в т.ч. за рахунок коштів спеціального фонду (802190 грн.), були витрачені на поточний ремонт у відділі краєзнавства (із заміною склопакетів та системи опалення), санітарного вузла на цокольному поверсі (згідно сучасних нормативів доступності для мало мобільних груп населення), часткового ремонту фасаду будівлі тощо.

На придбання основних засобів було витрачено 308768 грн. (1,68%), з них за рахунок коштів загального фонду – 25767 грн. (за ці кошти було придбано водонагрівач, шліфувальну машину, килимові покриття, автомагнітолу, сушарку для рук, дзеркало, пілосмок).

З метою забезпечення якісно нового змісту роботи бібліотеки для повноцінного задоволення інформаційних потреб населення та вирішення фінансово-економічних питань, значні зусилля докладалися бібліотекою для залучення додаткових коштів, зокрема від іноземних грантодавців, спонсорів та благодійників. Загалом за рік додатково залучено 1479988 грн. (1067728 грн. – інші джерела).

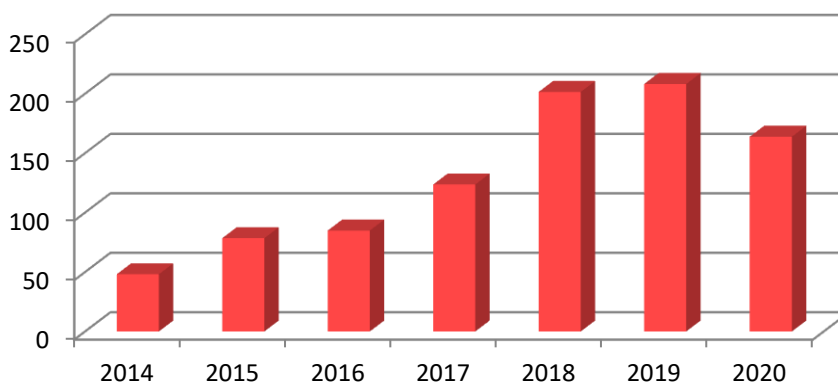
У 2020 р. бібліотека отримала спонсорську допомогу на суму: 248486 грн., з них 208072 грн. склали надходження в натуральній формі (книги, періодичні видання, театральні ширми). За кошти, що надійшли від Посольства США в Україні та спонсорської допомоги, загальною сумою 40414 грн., придбано планшет, стартовий набір «Smart Koala», книги, крісла, акустична система та засоби для дезінфекції.

Надходження коштів від благодійних, спонсорських внесків та надходжень в натуральній формі (тис. грн.)

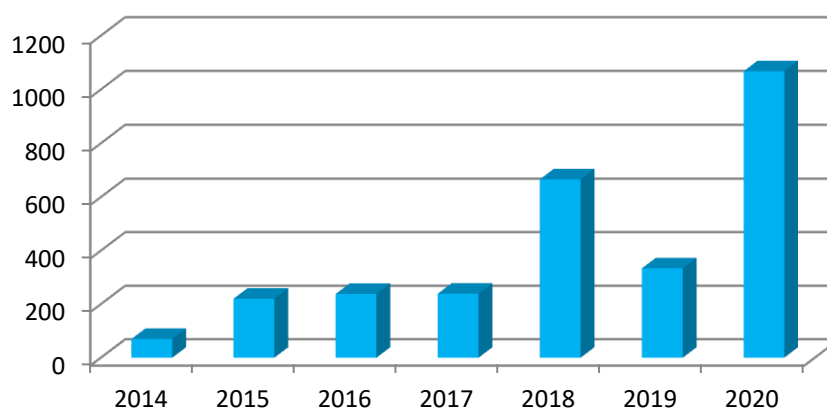
Надходження від надання платних послуг, що надавались користувачам книгозбірні склали 163774 грн. Значною популярністю користувалась така послуга як платні курси з вивчення англійської та німецької мови, проведення інформаційно-масових заходів, ксерокопіювання документів. За рахунок коштів, отриманих від платних послуг було придбано калькулятори, копіювальний апарат.

Надходження коштів від надання платних послуг (тис. грн.)

За рахунок коштів спеціального фонду бюджету, обсяг яких становив у 2020 році 1067728 грн., проведено капітальний ремонт системи пожежної сигналізації та мовленнєвого оповіщення про пожежу на 4 поверсі на суму 727028 грн., крім того придбано: кондиціонери – 2 од., пиломок, ноутбук – 2 шт., акустичний комплект, комп’ютер – 3 од., стелаж з місцем для читання.

Надходження коштів спеціального фонду (тис. грн.)

Але у матеріально-технічному забезпеченні бібліотеки залишились, як і у попередні роки, багато невирішених проблем, враховуючи потреби у проведенні значного обсягу поточних ремонтних робіт будівлі бібліотеки, систем життєзабезпечення та енергоефективності, оновлення комп’ютерної мережі.

Директор

Н. І. Коротун

ДОДАТКИ

Додаток № 1

КІЛЬКІСТЬ КОРИСТУВАЧІВ, ВІДВІДУВАНЬ, ВИДАЧІ ДОКУМЕНТІВ, ЧИТАНІСТЬ ПО ВІДДІЛАХ БІБЛІОТЕКИ

№	Найменування показників	Всього		В т. ч. по структурних підрозділах													
				ВО		ВА		ВМ		ВДІМ		ВКР		НМВ		ВНІБ	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
1	Кількість обслужених користувачів	41658	36776	17228	14471	4625	3899	4036	3536	2729	2531	2281	2099	817	659	2133	2135
2	Кількість відвідувань, в т. ч.:	172062	118200	56259	30681	31682	21536	14985	10306	10665	7931	6297	4330	2801	1199	6059	5196
	– кількість відвідувань масових заходів	56529	24919	26274	8659	-	-	9045	5336	4392	3462	3253	1931	474	93	2170	1727
3	Відвідуваність	4,1	3,2	3,3	2,1	6,8	5,5	3,7	2,9	3,9	3,1	2,7	2,0	3,4	1,8	2,8	2,4
4	Кількість звернень на окремі веб-проекти	708805	675778	-	-	-	-	43558	45038	8912	11435	26489	26 000	13805	13095	195249	115120
5	Видача документів	751046	709728	456993	430396	70281	67163	89968	83238	44086	39721	45468	44679	2144	2005	9738	9608
6	Читаність	18,0	19,3	26,5	29,7	15,2	17,2	22,1	23,5	16,1	15,7	19,9	21,3	2,6	3,0	4,6	4,5

Додаток №1(продовження)

№	Найменування показників	В т. ч. по структурних підрозділах																	
		ВРЦВ		ВДМН		Зала каталогів		ІЦ		СОК		ЗНН		ЦОЛОП		ЦЄІ		ЦЄІ	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
1	Кількість обслужених користувачів	421	405	3006	2676	-	-	1793	1841	-	-	1344	1305	276	370	201	245	766	604
2	Кількість відвідувань, в т. ч.:	2361	1296	6327	5774	15049	16631	4706	3863	-	-	3833	2883	1877	1314	1802	797	3712	2683
	- відвідувань соціокультурних заходів	1522	608	1337	1641	-	-	1751	1404	-	-	1562	616	851	150	1508	380	2570	3219
	- відвідувань екскурсій бібліотекою									3647	1780								
3	Відвідуваність	5,6	3,2	2,1	2,1	-	-	2,6	2,1	-	-	2,8	2,2	6,8	3,5	8,9	3,2	3,3	4,4
4	Кількість звернень на окремі веб-проекти	12670	23376	3053	106369	-	-	-	-	-	-	-	-	17164	14736	201759	112349	17164	14736
5	Видача документів	1377	1484	20059	19734	-	-	-	-	-	-	5334	5210	1204	863	812	985	3582	4642
6	Читаність	3,3		6,7	7,4	-	-	-	-	-	-	3,9	3,4	4,4	2,3	4,0	4,0	3,4	7,7

КІЛЬКІСТЬ І СКЛАД КОРИСТУВАЧІВ ЗА ЄДИНИМ РЕЄСТРАЦІЙНИМ ОБЛІКОМ

	Всього користувачів	В т. ч. за фахом										
		Науко-вих працівників	Спеціалістів технічно-го профілю	Спеціалістів гуманітар. профілю	Спеціалістів сільсько-госп. профілю	Інших спеціалістів	Робітників	Службовців	Студентів вузів	Учнів технікумів	Учнів шкіл, ліцеїв	Інших читачів
2019	12 680	30	1 743	4016	21	203	15	20	1 285	1 496	3 449	402
в %		0,24	13,75	31,67	0,17	1,6	0,12	0,16	10,13	11,80	27,2	3,17
2020	12 630	43	2 428	4 897	23	269	8	18	1 468	980	1 801	695
в %		0,34	19,22	38,77	0,18	2,13	0,06	0,14	11,62	7,76	14,26	5,50

	Всього користувачів	В т. ч. за віком				
		До 14 років	Від 15 до 17 років	Від 18 до 21 років	Від 22 до 59 років	Від 60 років
2019	12 680	2 467	2 85	1 953	4 681	694
в %		19,45	22,75	15,4	36,91	5,47
2020	12 630	2 045	2 497	2 015	5 015	1 058
в %		16,19	19,75	15,95	39,70	8,37

	Всього користувачів	В т. ч. за освітою					
		Вища технічна	Вища гуманітарна	Незакінчена вища	Середня спеціальна	Середня	Початкова
2019	12 680	1 315	3 259	903	1 462	5 066	675
в %		10,37	25,7	7,12	11,53	39,95	5,32
2020	12 630	1 841	4 013	803	1 830	3 968	175
в %		14,58	31,77	6,36	14,49	31,42	1,39

ВИДАЧА ДОКУМЕНТІВ ЗА ГАЛУЗЯМИ ЗНАНЬ, МОВАМИ ТА ВИДАМИ

	Всього видано	В т. ч. за галузями							
		суспільно-політичної	природничо-наукової, сільськогосподарської	технічної	з мистецтва, фізкультури і спорту	художньої літератури	мовознавство, літературознавство	Наука, освіта, культура	Універсальна
2019	751 046	200 164	118 178	97 210	120 979	45 082	5 0604	108 776	10 053
в %		26,65	15,74	12,94	16,11	6,0	6,74	14,48	1,34
2020	709 728	186 569	103 911	73 173	125 167	44 381	55 270	109 389	11 868
в %		26,29	14,64	10,31	17,64	6,25	7,79	15,41	1,67

	Всього видано	В т. ч. за мовами				Рідкісні видання
		Українською	Російською	Іноземними мовами	Мовами національних меншин	
2019	751 046	569 208	137 175	44 388	275	1 377
в %		75,79	18,26	5,91	0,04	0,18
2020	709 728	559 149	110 622	38 668	1 289	1 594
в %		78,78	15,59	5,45	0,18	0,22

	Всього видано	В т. ч. за видами				
		Книги	Періодичні видання	Аудіовізуальні видання	Електронні видання	інші
2019	751 046	351 147	393 565	4 862	1 472	0
в %		46,75	52,4	0,65	0,20	0,0
2020	709 728	343 480	362 789	2 769	690	-
в %		48,4	51,12	0,39	0,10	-

ІНФОРМАЦІЙНА ТА ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНА РОБОТА

№	Найменування показників	Всього			В т. ч. по відділах														
		Вик. в 2019 р.	План 2020 р.	Вик. в 2020 р.	ВО	ВМ	ВДМ	Вкр	ВНІБ	РЦ	ВРЦВ	ВА	ЦОЛОП	Щ	НМВ	ЗНН	ЦЕІ	ВДМН	
1	Кількість абонентів інформації - індивідуальної - групової	155 70 85	181 91 90	160 67 93	- - -	- - -	- - -	- - -	10 10 -	25 15 10	- - -	- - -	26 16 10	- - -	- - -	- - -	- - -	99 26 73	
2	Кількість інформацій, наданих: - абонентам індивідуальної інформації	499 350	625 440	634 373	- -	- -	- -	- -	120 120	60 30	- -	- -	160 100	- -	- -	- -	- -	294 123	
	- абонентам групової інформації	149	185	261	-	-	-	-	-	30	-	-	60	-	-	-	-	171	
3	Кількість інформаційних звернень	8 195	-	8 633	1525	919	376	184	134	260	2	1	-	620	-	-	-	-	
4	Бібліографічні огляди, в т. ч. - на обласному радіо і радіо "Софія" - відео огляди на веб-сайті	49 22 -	42 22 2	34 5 1	- - -	2 - -	- - -	1 - -	21 - 1	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -	10 5 -	- - -	- - -	
5	Бібліографічні довідки, в т. ч.: - письмові - віртуальні - віртуальні, надані з «Архіву виконаних довідок»	4 388 276 261 1 214	3 980 240 240 9 500	5 749 199 55 2 865	1600 - - -	51 - 1 -	143 - - -	47 13 10 -	736 84 29 -	77 77 - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	10 - - -	220 25 15 -	
6	Дні інформації, в т. ч.: - день періодики	17 4	12 4	22 4	8 4	2 -	8 4	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	3 -	- -	- -	- -	- -	

№	Найменування показників	Всього			В т. ч. по відділах														
		Вик. в 2019 р.	План 2020 р.	Вик. в 2020 р.	ВО	ВМ	ВДМ	Вкр	ВНІБ	РЦ	ВРЦВ	ВА	ЦОЛОП	Щ	НМВ	ЗНН	ЦЕІ	ВДМН	
7	Дні спеціаліста	11	6	4	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Пропаганда ББЗ																		
	- Школа інформаційного комфорту	-	4	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	- консультації та бесіди	4 341	4 000	3 126	590	423	322	235	450	-	-	-	-	-	-	-	426	680	
	- бібліотечні уроки	21	22	11	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	- інформаційні брифінги	-	4	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	- виставка бібліографічних посібників	1	7	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	- підготовка інформаційних списків та пам'яток	123	100	157	-	-	-	-	51	-	-	1	-	-	-	-	-	-	105
10	Інформація про роботу бібліотеки (відділу), в т. ч.:	4 341	910	3 799	150	362	333	211	407	163	81	18	19	38	6	32	239	110	
	- в пресі	21	10	31	-	27		-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-
	- на радіо	1	45	12	1	-	-	-	3	-	-	-	3	-	-	-	5	-	-
	- по телебаченню	7	35	60	3	39	4	1	6	3	-	-	2	-	-		2	-	-
	- на веб-ресурсах	123	740	587	73	164	146	28	20	15	21	6	6	19	6	16	12	55	
	- в соціальних мережах	2 725	760	3 109	73	132	183	182	378	145	60	12	6	19	-	16	218	55	
	- рекламні відеоролики	-	-	39	14	9	5	1	-	-	8	-	-	1	-	-	-	1	
11	Екскурсії бібліотекою	45	50	18	-	2	-	-	2	2	-		1	-	-	-			

КОМПЛЕКТУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА ДЖЕРЕЛАМИ НАДХОДЖЕНЬ

№	Джерело надходжень	Виконано в 2019 р.		Сума (грн.)	Виконано в 2020 р.		
		Кількість примірників	%		Кількість примірників	%	Сума (грн.)
1.	<i>Придбано документів, в т. ч.:</i>	468	6,9		156	3,6	49278,59
	– закупівля у видавництвах, книжкових та інших магазинах	468	6,9	82920,80	147	3,4	44374,84
	– закупівля книжкової продукції згідно гранту від Українського культурного фонду	-	-	-	9	0,2	4903,75
2.	<i>Місцевий обов'язковий примірник</i>	1764	25,9	3679,00	962	22,3	36633,37
3.	<i>Одержані за державними програмами</i>	1165	17,1	143854,3	580	13,5	78803,37
4.	<i>Передплата періодичних видань</i>	2010	29,5	178413,31	1610	37,4	186434,16
	– газети (комплект)	39	0,6		37	0,9	
	– журнали, інформаційні видання	1971	28,9		1573	36,5	
5.	<i>Книгообмін</i>	83	1,2	9916,12	117	2,7	14265,98
6.	<i>Одержані в дарунок</i>	1132	16,6	79283,63	837	19,4	72648,58
7.	<i>Інші джерела</i>	193	2,8	13991,00	49	1,1	2831,79
	Всього	6815	100	573977,14	4311	100	440 895,89

СКЛАД І РУХ ФОНДУ ЗА ВИДАМИ ДОКУМЕНТІВ

	Всього	Книги і бро- шури, лист. матері- али, карто- графічні	Неопуб. видання	Ноти	Обра- зотв. видання	Руко- писи	Спец. видання	АВД	Видан- ня на електр. носіях	Жур- нали	Газе- ти	Інші (ігри)	Крас- знавчі
Є на 1.01.20	975 196	500 979	5 820	37 198	4 777	523	155 792	20 314	2 116	242 312	5 206	159	26 898
%		51,4	0,6	3,8	0,5	0	16,0	2,1	0,2	24,9	0,5	0	2,75
Надій- шло у 2020 р.	4 311	2 154	0	6	66	0	0	0	6	2 039	37	3	258
%		50,0	0	0,1	1,5	0	0	0	0,1	47,3	0,9	0,1	5,6
Вибуло у 2020 р.	4 971	4 100	30	377	3	0	0	0	3	429	29	0	27
%		82,5	0,6	7,6	0,0	0	0	0	0,1	8,6	0,6	0	0,5
Є на 1.01.21	974 536	499 033	5 790	36 827	4 840	523	155 792	20 314	2 119	243 922	5 214	162	27 129
%		51,2	0,6	3,8	0,5	0,1	16,0	2,1	0,2	25,0	0,5	0,0	2,8

Додаток № 7

СКЛАД І РУХ ФОНДУ ЗА ЗМІСТОМ ТА МОВАМИ

	Всього	Суспільного характеру	Природничо-наукова	З медицини	З техніки	З питань сільськ. госп.	Мистецтво
Є на 01.01.2020 р.	975 196	196 225	53 983	77 455	245 815	30 130	109 504
%		20,1	5,5	7,9	25,2	3,1	11,2
Надійшло у 2020 р.	4 311	1 343	141	412	133	102	117
%		31,1	3,3	9,6	3,1	2,4	2,7
Вибуло у 2020р.	4 971	1 088	143	2 010	103	0	468
%		21,9	2,9	40,4	2,1	0	9,4
Є на 1.01.2021 р.	974 536	196 480	53 981	75 854	245 845	30 232	109 153
%		20,2	5,5	7,8	25,2	3,1	11,2

Додаток № 7 (продовження)

	Фіз-ра і спорт	Універсальна	Культура, наука, освіта, біб. справа	Літературознавство і мовознавство	Художня література	Українською мовою	Російською мовою	Мовами нац. меншин	Іншими мовами
Є на 01.01.2020 р.	11 838	16 859	36 573	61 090	135 724	218 354	682 299	1 538	73005
%	1,2	1,7	3,8	6,3	13,9	22,4	70,0	0,2	7,6
Надійшло у 2020 р.	10	381	672	151	849	3 109	895	14	293
%	0,2	8,8	15,6	3,5	19,7	72,1	20,8	0,3	6,8
Вибуло у 2020 р.	0	243	254	184	478	795	4 176	0	0
%	0	4,9	5,1	3,7	9,6	16,0	84,0	0	0
Є на 1.01.2021 р.	11 848	16 997	36 991	61 057	136 098	220 668	679 018	1 552	73 298
%	1,2	1,7	3,8	6,3	14,0	22,6	69,7	0,2	7,5

РОЗПОДІЛ ВИДАНЬ, ЩО ВИБУЛИ, ЗА ПРИЧИНАМИ

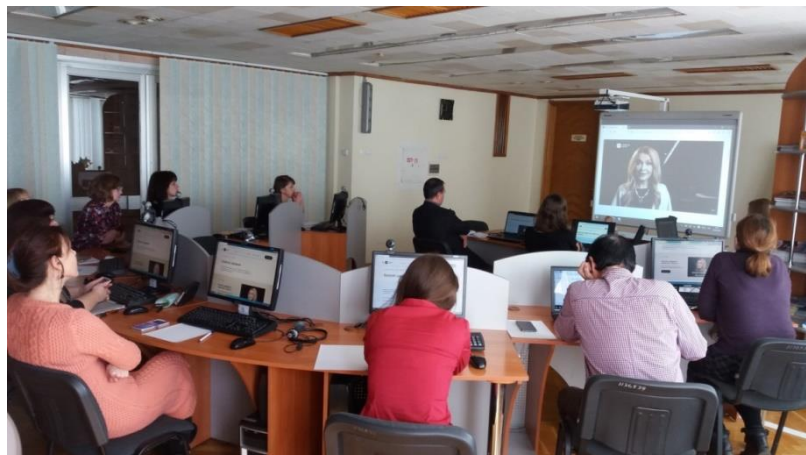
№	Причини вибуття	2016	2017	2018	2019	2020
1	Застарілі за змістом	3 714	1 844	22 257	8 989	327
	%	33,5	16,2	65,5	63,8	6,6
2	Зношені	3 798	398	6 875	4 913	4 629
	%	34,3	3,5	20,2	34,9	93,1
3	Не повернені читачами (зроблено заміну)	276	90	186	93	-
	%	2,5	0,8	0,6	0,7	-
4	Інші причини (в т. ч. закінчення терміну зберігання)	3 294	9 085	4 668	33	15
	%	29,7	79,5	13,7	0,2	0,3
	Всього вибуло,	11 082	11 417	33 986	14 088	4 971
	в т. ч. передані до обмінно-резервного фонду	-	-	-	60	68
	%	-	-	-	0,4	1,4

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

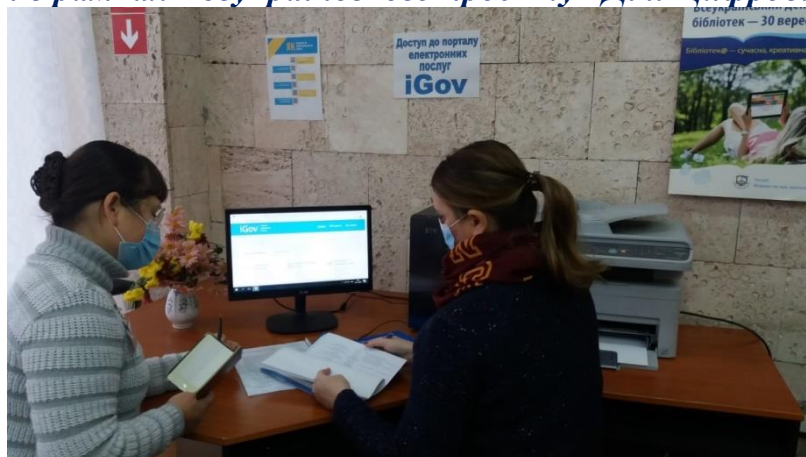
№ п/п	Назва видання	Обсяг (сторінок)	Наклад (примірників)	Виконавці
1.	«Література про Херсонську область за 2019 рік.»: Бібліографічний показник			ВКР
	- Випуск 1	70	30	
2.	- Випуск 2	61	25	
3.	- Випуск 3	100	25	
4.	- Випуск 4	103	25	
5.	«Знаменні і пам'ятні дати Херсонщини на 2021рік»: Бібліографічний показник	100	20	ВКР
6.	«Книга Херсонщини - 2017»: Анотований каталог друкованих видань	139	25	ВКР
7.	«Книжник Владимир Быстров в воспоминаниях херсонских книголюбов». Нарис	72	30	ВНІБ
8.	План роботи Херсонської ОУНБ ім. Олеся Гончара на 2020 рік	36	7	Дирекція
9.	Звіт про роботу Херсонської ОУНБ ім. Олеся Гончара за 2019 рік	116	7	Дирекція
10.	«Ніколи знову (до Дня пам'яті Голокосту)». Пам'ятка читачеві	4	30	ВНІБ
11.	«10 причин записатися до бібліотеки». Проспект	4	1000	Неділько Л.В., РВВ
12.	«Он-лайн сервіси для громади: доступ через бібліотеку»: Флаєр	1	50	РВВ
13.	«Херсонська ОУНБ ім. Олеся Гончара: 4 простори». Книжкова закладка	2	250	РВВ

14.	«Бібліотека – це не тільки книги...». Білборд	1 (6х3 метри)	1	Неділько Л.В., РВВ
15.	«Бібліографічні новини». Рекламно-інформаційна газета	2	200	ВНІБ
<i>Електронні видання</i>				
16.	«Бібліотеки Херсонської області: 2018 рік.". Статистичний збірник	25	-	НМВ
17.	«Бібліотеки Херсонської області: 2019 рік.". Статистичний збірник	25	-	НМВ
18.	«Знаменні і пам'ятні дати на 2021 рік»: Календар	92	-	НМВ
19.	«Каталог періодичних видань, передплачених бібліотеками м. Херсона на I півріччя 2020 року»	22	-	ВФФ
20.	«Нові довідкові, бібліотекознавчі та бібліографічні видання 2020 року». Бібліографічний список	18	-	ВНІБ
	Пам'ятки читачеві:			
21.	«Вибори до місцевих рад' 2020 – нові правила»	4		ВНІБ
22.	«День гідності та свободи»	4		ВНІБ
23.	«День державного службовця»	4		ВНІБ
24.	«Конституційне реформування в сучасній Україні»	4		ВНІБ
25.	«Міжнародний день толерантності»	4		ВНІБ
26.	«Політика приватизації державного майна»	4		ВНІБ
27.	«Реалізація реформи децентралізації влади в Україні»	4		ВНІБ
28.	«Серцем покликані до милосердя» до Міжнародного дня волонтера	4		ВНІБ
29.	«75 років з дня створення ООН»	4		ВНІБ
30.	«Чорнобиль: трагедія, подвиг, пам'ять»	4		ВНІБ

ФОТОЗВІТ
Проекти та програми
Проект «Держава у смартфоні»

Заняття в рамках Всеукраїнського проєкту «Дія. Цифрова освіта»

Консультавання з оформлення та реєстрації документів на Порталі електронних послуг I-Gov

*Індивідуальний тренінг з оплати комунальних послуг онлайн
для людей похилого віку*

Проект «Екологічна школа “Людина і природа”»

Кліматичний марш у Херсоні

Еко-десант «За чисте узбіччя»

Плакатна майстерня в Центрі екологічної інформації

Акція «День Дніпра»

Акція «Прибирання на байдарках»

Встановлення арт-контейнеру для збирання пластику на узбережжі Чорного моря у м. Скадовську

Висадка дерев в рамках заходу «Ліси на сторожі пустелі»

Екологічна гра «Птахи рідного краю» у дитячому садочку

***Проект «Інклюзивний театр при бібліотеці
“Звичайна роль – особливий актор”»***

Прем'єра вистави «Як павуги стали різнокольоровими»

Нагороди «Інклюзивного театру “Звичайна роль – особливий актор”»

Проект «Тиждень креативної терапії “Душа. Тіло. Гармонія”»

Проект «Читаємо разом з Кіміко»

***Проект «Арт-лабораторія
“Українська хата – талантами багата”»***

Поетичний вернісаж «Поезія – це завжди неповторність»

Проект «Гордість Херсонщини»

Зустріч з народним гармоністом Михайлом Баєвим

Проект «Самоцвіти України»

Творча зустріч з журналісткою, письменницею Ганною Гороженко

Проект «Навколо книги»

Презентація книги братів Капранових «Справа Сивого»

*Презентація поетичної збірки «У полоні зелених очей» херсонської поетеси
Олени Мовчан*

Проект «Школа +бібліотека = Партнерство»

День інформації для завучів та вчителів шкіл області на тему «Формування ключових компетентностей засобами мистецтва»

Знайомство з 3D-принтером студентів ХДАУ

Переможці брейн-рингу «Знавці Сполучених штатів Америки»

Конкурс креативного письма «Write On! Ukraine»

Дискусійна година «У світі професій» (виїзний захід)

Проект «Бібліотечна академія»

Тренінги з ІТ

Вивчення української з Кіміко

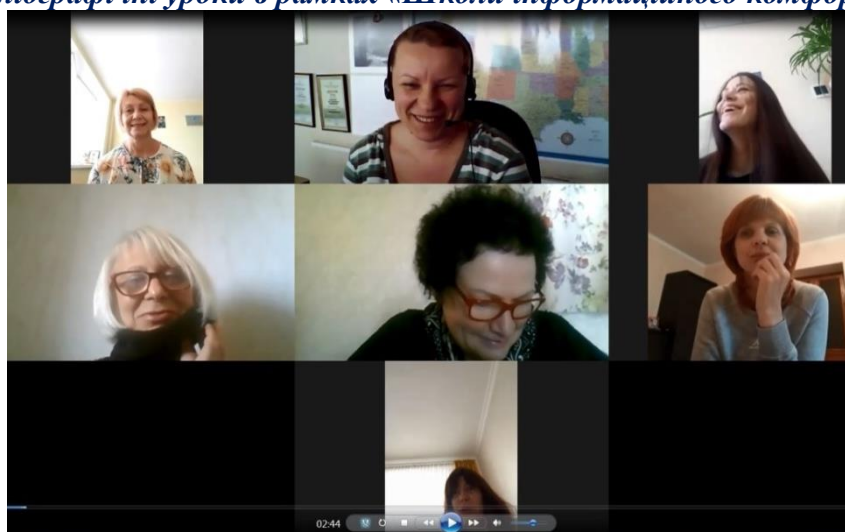
Диктант національної єдності

Онлайновий бібліотечний сторітелінг “Бібліоміст: десять років потому”

Бібліографічні уроки в рамках «Школи інформаційного комфорту»

Заняття на курсах англійської мови (на платформі Zoom)

Проект «Уїкенд в Гончарівці»

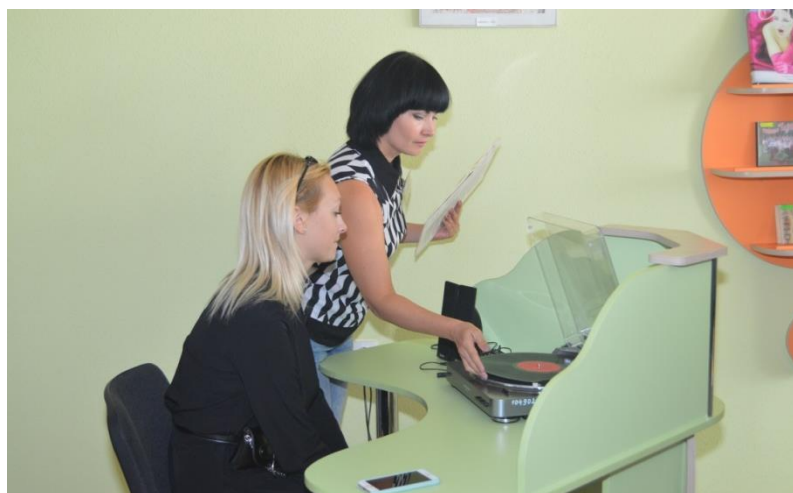
Пішохідна екскурсія «Курйози і казуси рідного міста» в рамках міні-проєкту «Живе краєзнавство»

Пішохідна екскурсія «Таємниці херсонської фортеці» в рамках міні-проєкту Міфи та бувальщини міста Річкової зірки»

Бельведерна екскурсія «Чумаки в Таврії» в рамках міні-проєкту Міфи та бувальщини міста «Річкової зірки»»

«Повернення вінілу»

«Футбольна баталія»

«Смачний Хеловін»

Проект «Бібліоканікули»

Проект «Арт-простір»

Майстер-клас з бісероплетіння

Художня творчість (клуб КОМ)

Майстер-клас з виготовлення текстильної іграшки

II. Соціальне партнерство

*Форум підприємців Чорноморського узбережжя Херсонщини
(спільно з НПП «Нижньодніпровський»)*

Круглий стіл «Розробка механізму сталого фінансування спільних дій розбудови муніципальної системи попередження і протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі» (співпраця з Херсонським кризовим центром та ГО «Успішна жінка»)

Робоча зустріч з підготовки до Морського фестивалю

Захід в рамках співпраці з Європейським центром ХДУ

Почесні гості книгозбірні

*Заступник голови Херсонської ОДА Самойленко О.С.
та керівник служби у справах дітей Афанасьєва Л.І.*

*Лауреат літературної премії
«Коронація слова» В.Вальд,
херсонський письменник*

*Херсонський меценат
Рожков Ю.Г., комерційний
директор ПП «Оригінал Авто»*

Депутати Херсонської обласної ради

III. Гончарівка: простір для зустрічей

*Засідання колегії Херсонської ОДА
«Економічний та культурний розвиток області на поточний рік»*

Робоча зустріч голови Херсонської ОДА Гусєва Ю.В. з бізнесменами області

Публічна консультація «Оновлення угоди про асоціацію з ЄС: потреби та очікування бізнесу Херсонщини» за участі віце-перм'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Стефанішиної О.В.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

1.	АРМ -	автоматизоване робоче місце
2.	БД -	база даних
3.	БЗ -	бібліографічний запис
4.	БО -	благодійна організація
5.	БФ -	бібліотечний фонд
6.	ВА -	відділ абонементу
7.	ВДІМ -	відділ документів іноземними мовами
8.	ВДМН -	відділ документів з медичних наук
9.	ВКР -	відділ краєзнавства
10.	ВМ -	відділ мистецтва
11.	ВНІБ -	відділ наукової інформації і бібліографії
12.	ВО -	відділ обслуговування користувачів
13.	ВРЦВ -	відділ рідкісних і цінних видань
14.	ВФФ -	відділ формування фондів
15.	ГО -	громадська організація
16.	ГС -	громадська спілка
17.	ДБА -	довідково-бібліографічний апарат
18.	ЕК -	електронний каталог
19.	ЗНН -	зала нових надходжень
20.	ІЦ -	інтернет-центр
21.	МБА -	міжбібліотечний абонемент
22.	МОП -	місцевий обов'язковий примірник
23.	НМВ -	науково-методичний відділ
24.	ННМБУ -	Національна науково-медична бібліотека України
25.	ОДА -	обласна державна адміністрація
26.	ООС -	Операція об'єднаних сил
27.	ОУНБ -	обласна універсальна наукова бібліотека
28.	ОФ -	обмінний фонд
29.	ПЗ -	програмне забезпечення
30.	ПК -	персональний комп'ютер
31.	ПП -	приватне підприємство
32.	РВВ -	редакційно-видавничий відділ
33.	РІЦ -	регіональний інформаційний центр
34.	СОК -	сектор обліку користувачів
35.	ТГ -	територіальна громада
36.	ТРЦ -	торговельно-розважальний центр

- 37. УДК - універсальна десяткова класифікація
- 38. ФОП - фізична особа підприємець
- 39. ХДАУ - Херсонський державний аграрний університет
- 40. ХДУ - Херсонський державний університет
- 41. ЦБ - центральна бібліотека
- 42. ЦЕІ - центр екологічної інформації
- 43. ЦЄІ - центр європейської інформації
- 44. ЦОЛОП - центр обслуговування людей з особливими потребами

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	1
II. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ.....	7
2.1. Обслуговування користувачів	7
2.2. Культурно-просвітницька та дозвілєва діяльність	8
2.3. Формування, організація та збереження документних ресурсів	11
2.4. Бібліотечна обробка документів. Організація каталогів і картотек	12
2.4.1. Формування електронних ресурсів та електронних баз даних ..	13
2.5. Науково-методична діяльність	14
2.6. Редакційно-видавнича діяльність.....	15
III. ВИРОБНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ	17
3.1. Обслуговування користувачів	17
3.1.2. Соціокультурна діяльність	20
3.1. Інформаційна та довідково-бібліографічна робота	32
3.3. Формування, організація і збереження документних ресурсів	35
3.3.1. Робота обмінного фонду.....	46
3.4. Електронні ресурси та автоматизація бібліотечних процесів	48
IV. НАУКОВА РОБОТА	51
4.1. Науково-дослідна діяльність	51
4.2. Науково-методична робота	54
4.2.1. Підвищення кваліфікації бібліотечного персоналу області	55
4.2.2. Виявлення та просування бібліотечних інновацій	56
V. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ.....	58
БІБЛІОТЕЧНО-БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПРОЦЕСІВ.	58
НАУКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ	58
VI. АВТОМАТИЗАЦІЯ БІБЛІОТЕЧНО - БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	59
VII. СТАН ТА РОЗВИТОК КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ	60
VIII. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ТА ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ...	63
ДОДАТКИ.....	66
ФОТОЗВІТ.....	78
ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ.....	78
ЗМІСТ	102